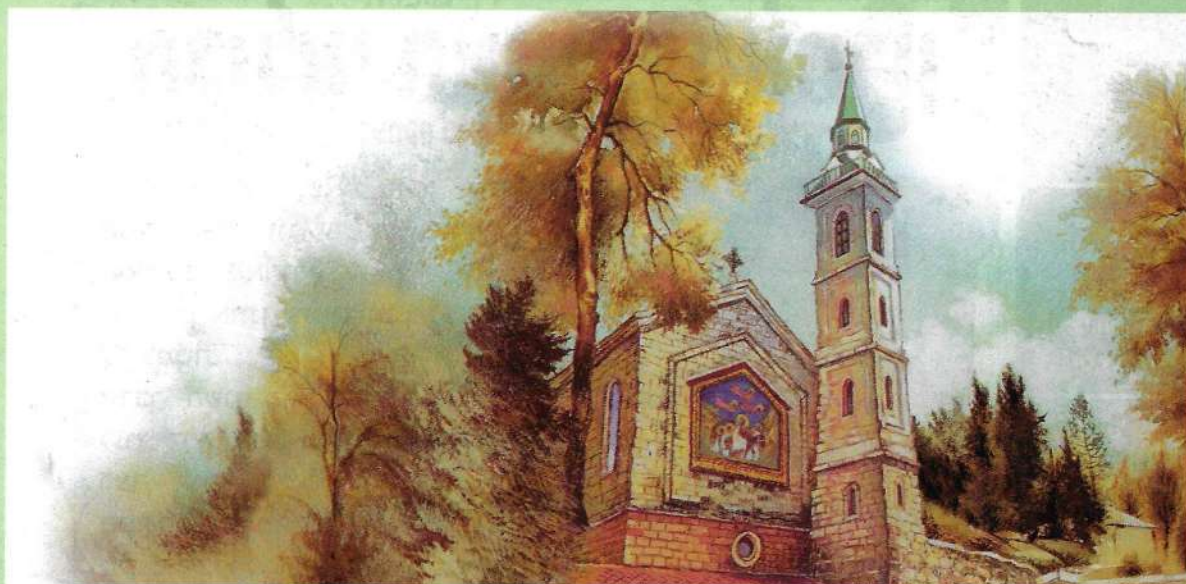

מגזין הבולאים בישראל

גליון מס' 37 ♦ שבט - תש"ס ♦ ינואר 2000 ♦ המחיר 15 ₪

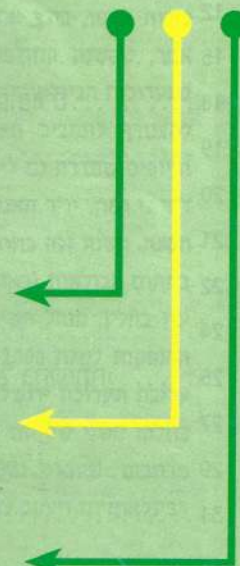
- יודאיקה
- הנפקות חדשות
- בארץ ובחו"ל
- בולים באינטרנט

יום הבולאות ה-13 - 7.12.99

תולדות הדואר של ישראל בהקמתה

מדוע האספנים התמאטים מקופחים בתערוכות?

לזכרו של

לב קונסטנטינובסקי ז"ל הבולאי האמיתי האחרון

הדבר הראשון שאני זוכר הוא המבט שלו, זוג עיניים מסוקרן המסתתר מאחורי ארשת נינוחה, אך בוחן אותך ביסודיות מלמעלה עד למטה.

הדבר השני הוא הקיסם שהיה נעוץ דרך קבע בזווית הפה כמו רצה לומר שעם כל הרצינות המתחייבת מן המעמד יש גם מקום - בלי להגזים, כמובן - לדבר חידוד והלצה.

הדבר השלישי הוא הקול, שהיה מבטא בדייקנות רבה ובהטעמת יתר, כל הברה בשמותיהם של איים רחוקים, שלא הוזכרו מעולם בשיעורי הגיאוגרפיה בבית הספר, או של מאורעים היסטוריים הרי גורל, שלא נלמדו בשיעורי ההיסטוריה.

והחנות, לא זו בפרישמן וגם לא קודמתה ב"סנטר", אלא כמובן החנות המיתולוגית בשנקין שאז עדיין לא היה מושג אלא רחוב סתם. ולמען הסר כל ספק, בתל אביב של שנות ה-60 היו חנויות בולים לרוב ביניהן גרוס הגדול, גרוס הקטן, סטנק, מרקו מרטין, הבדלה, אם להזכיר רק כמה מהן. אבל היה רק מקום אחד שבו יכולת להשיג תמיד את כל הבולים מכל העולם. לב, בולי לב, מקדש הבולאות והמיסתורין.

האם היו לו קשרים סודיים עם המפלגה הקומוניסטית כטענת

מתחריו ואם לא, אז איך זה שאצלו ורק אצלו היה מבחר בלתי מוגבל של בולי "מזרח אירופה" ו"הבלתי מזדהות" ו"העולם השלישי" ואפילו, רחמנא ליצלן, בולי מדינות ערב. אבל היה גם "הפני השחור" ואתו "בריטניה הגדולה" ואלף מושבותיה, וכל מושבות צרפת, היריבה, ו"הבלוקים השווייצרים", שלא לדבר על PRO JUVENTUTE ועל סידרת PAX המאד יקרה, אשר ניבאה כבר אז את מחירו האמיתי של השלום.

לב קונסטנטינובסקי מת ויחד עמו מתה הבולאות. יש כאלה שיגידו שהיא מתה כבר מזמן, אבל בשבילי הוא היה הבולאי האמיתי האחרון.

יהא זכרו ברוך.

מגזין
הבולאים
בישראל

גליון מס' 37
ינואר 2000
מחיר: 15 ש"ח
מנוי שנתי: 80 ש"ח
(ניתן לשלם טלפוניית בכרטיס אשראי)

בהוצאת התאחדות בולאי ישראל
מען המערכת: ת"ד 4523, ת"א 61045
טלפקס: 03-6295547
E-mail: ipf@netvision.net.il
http://www.israelphilately.org.il

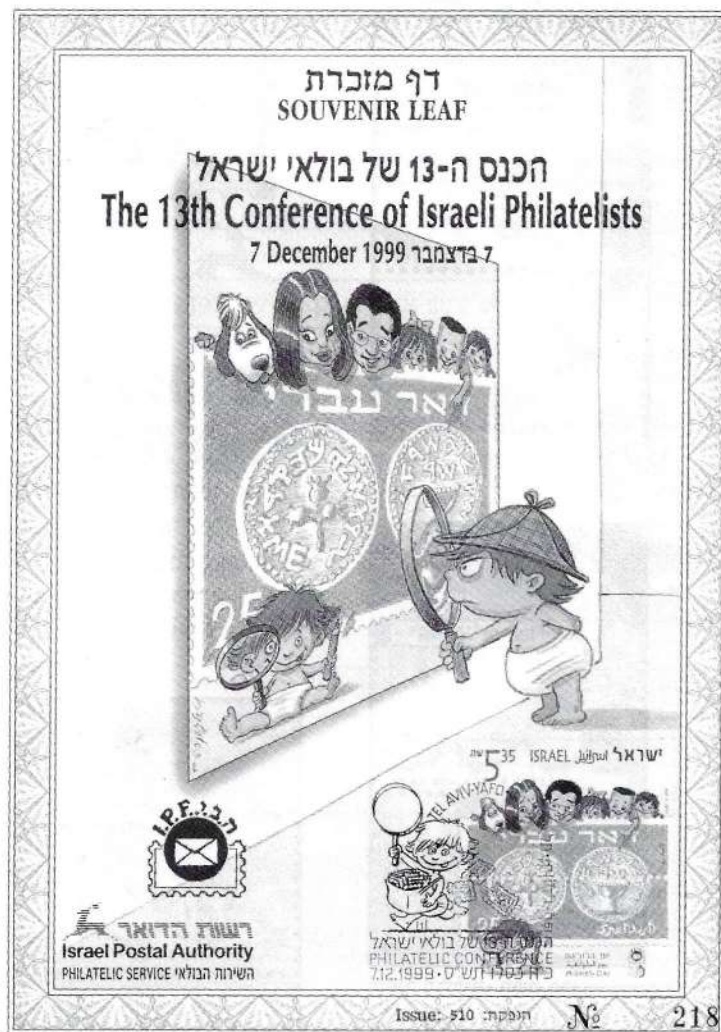
מנכ"ל: טיבי יניב
עורך ראשי: שבתאי רביב
עורך משנה: זוהר נוי
עיצוב וגרפיקה: בני כלילי

הפקה: מדיום הפקות בע"מ
רחוב בן אביגדור 8, ת"א 67218
טלפון: 03-5686111
פקס: 03-5622601

תוכן

- לזכרו של לב קונסטנטינובסקי ז"ל 2
- יום הבולאות ה-13 3
- חדשות דואר ישראל 4
- כך הונפק בול רבין 7
- תולדות עם ישראל 8
- מה חדש 12
- עולם קטן 15
- אספנים תמאטים מקופחים 18
- חדש בספריה 19
- בולים באינטרנט 20
- דף ומזכרת 21
- הנפקות חו"ל 22
- יודאיקה 24
- תולדות דואר ישראל בהקמתה 25
- מכתבים למערכת 27
- תערוכת תל אביב 99 29
- היצע וביקוש 31

עתידי ורוד

אופטימיות לגבי עתיד הבולאות עלתה מדברי כל הדוברים שבירכו את משתתפי יום הבולאות ה-13 שנערך בתל אביב, במוזיאון הדואר והבולאות, ביום 7 בדצמבר 1999.

גם רשות הדואר חוגגת בר-מצווה, אמר שמואל לחמן, יו"ר מועצת המנהלים של רשות הדואר. לדבריו, נשקף עתיד ורוד הן לרשות הדואר והן להתאחדות בולאי ישראל. "הבול ממשיך להוות שגריר ישראלי לרבות אספנים בחו"ל, הבול ממשיך להוות מכשיר חינוכי לנוער, הבול ממשיך להוות גשר בין עמים וארצות בעיקר בהפקות משותפות", אמר לחמן.

גם דן נדיב, מנכ"ל רשות הדואר היה אופטימי. לדבריו, עם כל התגברות הסחר האלקטרוני והתפשטותו המדהימה של האינטרנט - שיביאו דרך חדש ומקור הכנסות גם בתחום הבולאי, אין לשכוח את העבר ואין לוותר על הבולאות הקונוונציונלית שמציגה את תולדות העם והמדינה.

לאחר דברי ברכה קצרים מפי נתן וולוך, סגן ראש העיר ת"א-יפו, אספן בזכות עצמו, בירך את הנאספים עו"ד אלי ובר, נשיא ההתאחדות. הוא אמר, שהשנה החולפת היתה שנה בולאית ברוכה, ההשתתפות שלנו בתערוכות הבינלאומיות הביאה לנו כבוד רב וצריך להמשיך לעודד צעירים להצטרף לתחביב האספנות. מאידך, התריע בפני התפשטות תופעת הזיופים שחדרה גם לישראל ומחייבת אותנו לערנות גדולה.

ד"ר י.רמון, יו"ר האגודה לתולדות הדואר הציג את הזוכה בתואר **בולאי השנה**. השנה זכה בתואר האספן הוותיק ד"ר צבי שמעוני, על מפעל חיים בתחום הבולאות (ראה מסגרת בשער האחורי).

ינון ביילין, מנהל השירות הבולאי, בירך את הנאספים ופירט את תכנית ההנפקות לשנת 2000 (ראה במדור **חדשות דואר ישראל**). כן הודיע על עריכת **תערוכות ירושלים** בנובמבר 2000.

בחלקו השני של יום הבולאות הושמעו הרצאות מפי ד"ר הדי פייבל על מכתבים שעברו חיטוי, אלי ובר על המלחמה בזיופים בתערוכות הבינלאומיות ויעקב צחור על אקספרטיזה בולאית, זיופים ותיקונים.

דף מזכרת ליום הבולאות ה-13

בתחרות הבול היפה לשנת 1999 זכו:

- * במקום שלישי: בול טבריה והזוכה: מעצבים: נעמי ומאיר אשל
- * במקום שני: גליונית מזכרת לתערוכות אוסטרליה, מעצב: יצחק גרנות
- * במקום ראשון: בול יום הבולאות מעצב: מישל קישקה.

בתחרות החותמת היפה לשנת 1999 זכו:

- * במקום שלישי: חותמת הרשות למלחמה בסמים וגם חותמת ברכת בולאי ישראל לתערוכות סין
- * במקום שני: חותמת יום הבולאות
- * במקום ראשון: חותמת הכנס ה-13 של בולאי ישראל

חדשים של השירות הבולאי. בתחרות כולה, שנערכה באמצעות משרד החינוך בבתי הספר היסודיים, השתתפו מאות ילדים. הילדים שזכו בתחרות יוזמנו לתערוכת הבולים העולמית שתערך בארה"ב באוגוסט 2000.

הנפקה ב-15 בפברואר 2000

צליינות לארץ הקודש, חלק ב', 3
בולים שיופיעו בגיליונות מיוחדים. 2 מהגיליונות מופיעים בזה והגיליון השלישי מופיע בשער העיתון וכן מוצגים בזה 2 בולים בערכים 1.90, 2.30 ש"ח.

בסדרה זו מתוארות שלוש כנסיות המייצגות את הזרמים העיקריים בנצרות- הקתולי, הפרוטסטנטי והאורתודוקסי.

כנסיית הביקור, עין כרם: שכונת עין כרם זוהתה, מן התקופה הביזנטית עם "עיר יהודה" הוזכרת בברית החדשה. כאן נולד יוחנן המטביל. הכנסייה נמצאת בבעלות הקתולים מהמסדר הפרנציסקני, היא נבנתה במקום המזוהר עם אתר ביתה של אלישבע, אמו של יוחנן, (ראה עמוד השער)

כנסיית אנדרו הקדוש,
ירושלים

כנסיית כל השליחים,
כפר נחום

* הוכנו 2 מעטפות יום ראשון (2 בולים על מעטפה) הבולים הוחתמו ביום ההופעה 1.1.2000 בירושלים, ביחידות דואר שממילא פועלות בשבת, או כאלה שנפתחו במוצ"ש. כדי למנוע חילול שבת התאפשרה באותן יחידות דואר החתמה גם ביום ראשון 2.1.2000.

* ארבעה בולים בסדרה **ילדים מציירים את המאה ה-21**, בעלי ערכים נקובים של 1.20, 1.90, 2.30, 3.40 ש"ח. הוכנו 2 מעטפות יום ראשון (2 על כל מעטפה). ארבעת הבולים **יחד למאה ה-21** צוירו על ידי:

- אסיה איזנשטיין מבי"ס צבי שפירא בתל-אביב.
 - טל אנגלשטיין מבי"ס אילנות בחיפה.
 - רננה ברק מבי"ס אוסישקין ברמת השרון.
 - אורטל חסיד מבי"ס דורות במודיעין.
- הבולים הוחתמו במוצאי שבת, 1.1.2000, בסניף הדואר שבנמל התעופה בן-גוריון והתאפשרה החתמה בסניף זה גם ביום ראשון 2.1.2000.
- 4 הציוורים נבחרו מתוך 40 ציורים שהוגשו לוועדת השיפוט לבולים

3. בול האינטרנט בערך נקוב 2.30 ש"ח;

4. בול חקר החלל בערך נקוב 2.80 ש"ח.

מעצב הבולים: משה פרג

הנפקות חדשות בארץ

ביום 1.1.2000 הונפקו הפריטים הבולאיים הבאים:

* סדרה של ארבעה בולים לכבוד תחילת המילניום השלישי
1. בול איכות החיים בערך נקוב 1.40 ש"ח;

2. בול ביטכנולוגיה בערך נקוב 1.90 ש"ח;

תוכנית הנפקת הבולים לשנת 2000 (*)

15.2.2000	צליונות לארץ הקודש 3 בולים - 1.40, 1.90, 2.30 ש"ח.
	אגדות אנדרסן 1.20, 1.90, 2.30 ש"ח. (ראה בתחתית העמוד)
	חוסיון מלך ירדן 4.40 ש"ח.
	מבנים ואתרים היסטוריים: שוני 2.30 ש"ח.
3.5.2000	יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל התש"ס - האנדרטה למתנדבי היישוב במלחמת העולם השנייה - 1.20 ש"ח.
	חיות בסכנה הכחדה - גיליון חריג של 8 (4 בולים שונים 1.20 כ"א) וכן גיליונות זיכרון 6 ש"ח.
	יוהאן סבסטיאן באך - 5.60 ש"ח.
	יום התקשורת הבינלאומי - תקשורת סלולרית - 3.40 ש"ח.
11.7.2000	חסן השני מלך מרוקו - 1 בול 4.40 ש"ח.
	אולימפיאדת סידני 2000 - 1 בול 2.80 ש"ח.
	מאכלים בישראל - 3 בולים 1.40, 1.90, 2.30 ש"ח.
19.9.2000	מועדים התשס"א 3 בולים - 1.20, 1.90, 2.30 ש"ח.
	ארץ שלוש הדתות 1 בול 5.60 ש"ח.
	אותיות הא"ב 22 בולים בגיליון חריג - 0.10 כ"א, 2.20 - ש"ח הגיליון.
	הנפקה משותפת ישראל - הונגריה 1 בול 1.90 ש"ח.
1.11.2000	יום הבולאות, 1 בול 2.30 ש"ח.
	תערוכת בולים לאומית - ירושלים - גיליונית 10 ש"ח.
20.12.2000	מדע בדיוני 3 בולים 1.40, 4.40, 5.60 ש"ח;
	בריאות השן 1 בול 1.20 ש"ח.

בולי אגדות אנדרסן

(*) התוכנית כפופה לשינויים

שם ביקרה אותה קרובת משפחה מרים, אם ישו.
כנסיית אנדרו הקדוש, ירושלים:
 הכנסייה מצויה ממערב לעיר העתיקה על יד תחנת הרכבת, והבעלות עליה היא בידי הסקוטים הפרסביטריאנים מהפלגים הקאלוויניסטים של הכנסייה הפרוטסטנטית. היא קרויה על שם אנדרו-אנדריאס - משליחי ישו, הקדוש הלאומי של הסקוטים. אבן הפינה לכנסייה הונחה בידי הגנרל אלנבי ב-1927, לזכר החיילים שנפלו בכיבוש הארץ במלחמת העולם הראשונה.
כנסיית כל השליחים, כפר נחום:
 הכנסייה נמצאת בבעלות הכנסייה היוונית האורתודוקסית. היא נבנתה, בצפון הכנרת, על ידי דמיאנוס, פטריארק ירושלים, בשנת 1932, ומוקדשת ל-12 השליחים שנבחרו על ידי ישו בסביבת - כפר נחום.

3 מעטפות מבוטלות בבולי מילניום (המונפקים ב-1.1.2000), בערכים שונים של 1.90, 2.30, 2.80 ש"ח, ומוחתמות ב-3 חותמות של 1.1.2000 ירושלים, נצרת, וטבריה. המחיר 12 ש"ח.

4. ערכת חותמות אירוע מסוף המילניום השני ותחילתו של מילניום חדש.

3 מעטפות מבוטלות (אחת מכל ערכה שלמעלה) ומוחתמות בחותמת ירושלים 24.12.99, בחותמת ירושלים 31.12.99 ובחותמת ירושלים 1.1.2000. המחיר 12 ש"ח.

בולים נוספים הודפסו בחו"ל

ביום 1.1.2000 הונפקו 4 בולים בסדרה ילדים מציינים את המאה ה-21 (בערכים 1.20, 1.90, 2.30, 3.40 ש"ח). הבולים הודפסו בדפוס אנסחדה, הולנד, בשיטת אופסט. יש לציין, כי לאחרונה הדפיס השירות הבולאי גם את בול הקינטון-באנגליה, ובול גיימס אנסור-בבלגיה. בול שני בסדרה מן המניין - שימור אתרים, שיצא בפברואר החולף, הודפס בבית הדפוס האוז אוף קוסטה באנגליה. המשך בעמ' 10

מזכרות בולאיות לכבוד המילניום השלישי

החל ביום 24.12.99 הוחל במכירת פריטי מזכרת בולאיים מיוחדים שהוכנו לכבוד המילניום השלישי. פריטים אלה מבוססים על הבולים וחותמות הדואר המיוחדות שהונפקו לכבוד סוף המילניום השני, הפריטים שנמכרים הם דף מזכרת וארבע ערכות מילניום.

כל ערכה מכילה שלוש מעטפות במארז פלסטיק מהודר, בעיצוב מיוחד. המעטפות מבוטלות ומוחתמות, כל אחת על פי ייעודה, באחת החותמות המיוחדות שהונפקו.

הערכות, הבנויות לפי תאריכים, מקומות ודגשים רלוונטים שונים, הן:

1. ערכת חג המולד האחרון במילניום השני, 24.12.99 3 מעטפות מבוטלות כל אחת בסדרה של בולי הצליינות בערך נקוב של 3 ש"ח. המעטפות מוחתמות ב-3 חותמות של 24.12.99 - ירושלים נצרת וטבריה. כל מעטפה מאוירת בתמונת הישוב המתאים. המחיר 12 ש"ח.
2. ערכת היום האחרון במילניום השני, 31.12.99 3 מעטפות מבוטלות בבולי רציפות היישוב היהודי, שהונפקו בעבר, ומוחתמות ב-3 חותמות של 31.12.99 - ירושלים, נצרת וטבריה. המעטפות מאוירות בציר שערן ומבוטלות כל אחת בבול ישוב אחר, ובערכים של 1.15 ו-5.35 ש"ח.
3. ערכת היום הראשון במילניום החדש 1.1.2000.

בולי תל אביב (י. צחור) בע"מ TEL-AVIV STAMPS. (Y. TSACHOR) LTD.

מכירה על פי הצעות מחיר בכתב
(Mail Auction)

מוקדמים, מנדט, מנהלת העם, דאר עברי
ישראל, חו"ל, יודאיקה, גלויות, ספרים
קטלוג מאויר חינם

ת.ד. 16218 תל-אביב, טלפון: 03-5226294, פקס: 03-5245088

כך הונפק בול

יצחק רבין

בתוך הארץ. אולם, היות ובדרך כלל משתנים תעריפי הדואר בחודש דצמבר, היה חשש סביר שהבול יוכל לעמוד לרשות הציבור רק לתקופה קצרה מאוד.

מחשבה אחרת היתה להנפיק את הבול ללא ערך נקוב. אולם חשנו כי לא נכון יהיה, ולו רק סמלית, לקשור את ההגדרה "ללא ערך נקוב" לדמותו של יצחק רבין.

אפשרות שלישית היתה לקבוע ערך נקוב גבוה יותר, בלתי תלוי בתעריפים דואר קיימים, כך שהבול יוכל לשרת את הציבור תקופה ממושכת בלא הגבלה של שינוי תעריפים והכוונה להנצחת זכרו של יצחק רבין באמצעות הבול אכן תמומש. מאידך, היה חשש כי תתעורר ביקורת ציבורית על כך שרשות הדואר מנצלת, לכאורה מבחינה מסחרית, את האירוע הנורא הזה.

הזמן היה קצר, המלאכה מרובה, אך מצאתי לנכון לקבל מהדרג הפוליטי את החלטתו בקשר לנושא הערך הנקוב, אשר במקרה ספציפי זה חורג מגבולותיו הרגילים ומגיע למחזות טעוני רגשות.

אשר למעטפת היום הראשון של הבול, חשבתי שנכון יהיה להציג את "שיר השלום" על גביה. כזכור, מילות השיר נמצאו בכיסו של יצחק רבין על גבי דף נייר שחלקו כוסה בדמו.

יום שלישי, 7 בנובמבר 1995

שרת התקשורת נתנה את אישורה הרשמי להצעת ההנפקה של הבול ופנתה במכתב אל ועדת השרים לענייני טקסים וסמלים.

ההחלטה של שרת התקשורת, הגב' שולמית אלוני, היתה כי לבול ייקבע ערך נקוב גבוה יותר, מנותק מתעריפים ספציפיים, כך שהבול יוכל לשמש כהנצחה לזמן ממושך.

הערך הנקוב נקבע ל-5 ש"ח והבול אכן היה בשימוש שוטף של הציבור מיום הופעתו, ועד ל-27.2.1998, יום הפסקת המכירה, ובכך מילא את ייעודו.

(המשך בגיליון הבא)

רשמית לאישור הבול על ידה ועל ידי ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים.

יום ראשון, 5 בנובמבר 1995

הגעתי למשרדי השירות הבולאי בשעה 6:00 בבוקר, המכתב הודפס והועבר מייד בפקס אל שרת התקשורת.

במשרדי השירות הבולאי ביפו החלה תכונה בלתי רגילה. הצעות רבות הקשורות להנפקת הבול הועלו במהירות, תוך בחינה מדוקדקת ויעילה של כל ההשלכות האפשריות. היה עלי להחליט במהירות כדי להגיע, מכל הבחינות, מוכן כראוי אל מועד ההנפקה המתוכנן - יום השלושים. הנהלת השירות הבולאי שקלה את נושא התכנים של הבול ושל המוצרים הבולאיים ההולמים אירוע זה, את נושא הערך הנקוב, את ההכנות הטכניות לקראת ההדפסה, את משמעות לוח הזמנים והשפעתו על ההנפקות הרגילות המתוכננות זמן רב מראש, ואת כל האירועים והאישים שהיה מקום לערב בקבלת ההחלטות ובביצוען. היה צורך לטפל בדחיפות בתיאומים שונים עם המדפיס הממשלתי, עם אגפי הכספים, התפעול והשיווק ברשות הדואר; עם דוברות רשות הדואר; לטפל בזכויות יוצרים שונות; במעצבים; וכמובן עם לשכת ראש הממשלה. החזקנו אצבע על הדופק ההולם של המדינה האבלה, והתעדכנו בו-זמנית במקביל לשם קבלת ההחלטות.

במקביל לתהליכי האישור הפורמלי, יצחק גרנות, שהוא מעצב גראפי שלזכותו ניתן לזקוף את עיצובם המוצלח של כמה מבולי ישראל, החל לעבוד לבקשתי על תכנון הבול, תוך הסתייעות בשירותי גרפיקה ממוחשבת של המעצב יגאל גבאי.

כבסיס לבול בחרנו דיוקן רשמי של יצחק רבין, אשר צולם על ידי יעקב סהר, ראש לשכת הצילום הממשלתי.

במקביל להתקדמות המהירה של העיצוב, עלתה שאלת הערך הנקוב של הבול. מובן שהערך הנקוב הנפוץ ביותר הוא של בול למשלוח מכתב

מאת ינון ביילין, מנהל השירות הבולאי

מוצאי שבת, 4 בנובמבר 1995

על דבר ההתנקשות ביצחק רבין, ראש ממשלת ישראל, נודע לי בביתי, כרבים מאזרחי המדינה. כמו כולם הייתי מרותק לטלוויזיה בחדרה גדולה, צופה בדיווחים הזורמים ללא הרף.

לאחר שאיתן הבר הודיע בטלוויזיה שיצחק רבין מת מפצעין, הייתי מוכה צער והלם. אז הבזיק לראשונה בראשי הרעיון שחובת המדינה היא לכבד את זכרו של ראש הממשלה שנרצח על גבי בול - ככל ראש ממשלה, אולם הפעם באופן חריג - עקב הנסיבות הקשות - לבצע זאת במהירות ובנחישות.

צלצלתי מיד אל יצחק גרנות, הממונה על תכנון וייצור בולי ישראל בשירות הבולאי, וביקשתי להתכונן במהירות להנפקת הבול.

כאשר הממשלה התכנסה לשעת חירום בשעה 1:00 בלילה, החלטתי להפעיל את השירות הבולאי למיבצע הנצחה הולם וראוי, שכמותו טרם היה.

המחשבה שעברה בי היתה, כי החיים חייבים להימשך וברגע שהממשלה מתפקדת, גם השירות הבולאי חייב להנצית, בדרכו המיוחדת, את יצחק רבין על ידי בול, שהוא מוצר ממלכתי מובהק.

במשך השעות שלאחר ההודעה קיימתי שיחות טלפון עם חברי הנהלת השירות הבולאי, ולמעשה עוד באותו לילה יצאנו לדרך.

באותו זמן נתגבשה בלבי החלטה נוספת והיא שיש להנפיק את הבול ליום השלושים לרצח. כאן המקום לציין, כי בולים לזכרם של נשיאי המדינה וראשי ממשלתה שהלכו לעולמם, מונפקים בדרך כלל ליום השנה הראשון לפטירתם.

במקרה טראגי זה חשתי, שחייבים לבטא את הצער על ידי צעד יוצא דופן שיבטא את השינוי הזה.

לקראת 3:00 בבוקר סיימתי להכין מכתב אל שרת התקשורת שולמית אלוני ובו בקשה

תולדות עם ישראל בתערוכת תל-אביב '99

שיחה עם אריה לין

דוגמת דף תצוגה של תקופת האבות.
הוא מאפיין גיוון ונדירות: בולים
רלוונטים; חותמת מכונת ביול שרה;
כליל פירמידות משנת 1884 וחותמת
גושן אמריקנית.

תערוכת תל אביב '99 שאורגנה בראשית אוקטובר '99 ע"י ההתאחדות, היוותה הפתעה למרות שהייתה קטנה בהיקפה מתערוכות לאומיות אחרות היא הצטיינה באיכותה, הוצגו בה, "צימוקים של האספנות הישראלית ויודאיקה".

למרות שהיו בתערוכה 100 מסגרות בלבד, מונה לה חבר שופטים בכירים. אין ספק שההפתעה הגדולה ביותר הייתה התעניינות הציבור. זרם המבקרים הפתיע את המארגנים שנאלצו להאריך את שעת הסגירה כדי "לספק את הביקוש". התערוכה קיבלה התייחסות רצינית ביותר של השירות הבולאי שהפעיל במקום אשנב דואר עם חותמת אירוע מיוחדת.

נפגשו עם אריה לין, עיתונאי משתתף קבוע בשבל מי שהיה עורכו של הירחון הישראלי לבולאות במשך שנים ובר-סמכא ליודאיקה. שאלנו אותו כיצד נדבק ב"חידק". אריה לין אסף בולים כבר בילדותו. הוא ניצול שואה, עלה לארץ ב-1946 דרך קפריסין, שירת בפלמ"ח ועסק בהוראה ובעיתונות. עובדות אלה מסבירות את הקשר המיוחד שפיתח לעברו של העם היהודי. הוא מספר שבתום מלחמת העולם השנייה מצא בבית שכנים תיק עם צילומי ילדותו ואלבום בולים שלו. בעת נסיעה ברכבת דפדף באלבום, ואדם זר, שישב לידו, הציע לרכוש את האלבום. מאחר שלא היה לו שעון, הסכים למכור את הבולים תמורת 300 זלוטים, שהספיקו לקניית שעון, שפעל בדיוק במשך 24 שעות...

האוסף של לין פרקים בתולדות עם ישראל אינו מבייש ספר היסטוריה של העם היהודי. עבודת מחקר מרובה, איסוף שקדני והשקעה לא מועטה של משאבים הניבו אוסף ענק, שחלקים ממנו, בחתכים שונים, הוצגו בתערוכות בולים וזכו למדליות מזהב גדול בפולין ומוזהב בישראל (עם פרס מיוחד).

בשל היקפו הגדול של האוסף ביקשנו לבחור מספר פריטים לכתבה זו ואת הכיתובים קבע בעל האוסף בעצמו.

פריט מעניין אחר
בפרק הפזורה
הוא גלויית
תעמולה
קומוניסטית
משנות ה-30
שנועדה לגייס
כספים (בהגרלה)
לתוכנית
ההתיישבות
היהודים באזורי
חקלאות, ובה
המפה געזערד
באותיות עבריות
(גזלשפט -
ערד=חברה
חקלאית)

Издание НКП и Т. Москва 15-11-1930.
№ 1. Тираж 1.000.000 экз. ГОСНАК. 1931.

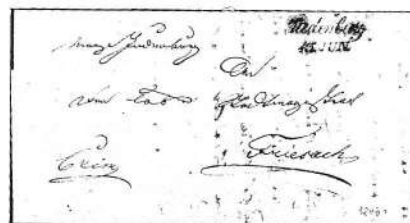
בפרק פזורת היהודים כלול
פריט נדיר שכמוהו מצוי
אולי רק אחד: חותמת מן
התקופה הקומוניסטית
בבריה"מ עם שם העיר
אובלוז'ה, במחוז האוטונומי
כירוביד'אן.

יוסף טרומפלדור "הגיבור מתל-חי" (1880-1920), ארגן
באלכסנדריה, במלחמת העולם הראשונה, יחד עם זאב
ז'בוטינסקי, יחידה צבאית שפעלה תחת פיקוד בריטי בשם
גדוד נהגי הפרדות. המכתב בכתב ידו של טרומפלדור עם
חותם היחידה הגדוד העברי נשלח באמצעות הדואר
הבריטי ב-1915.

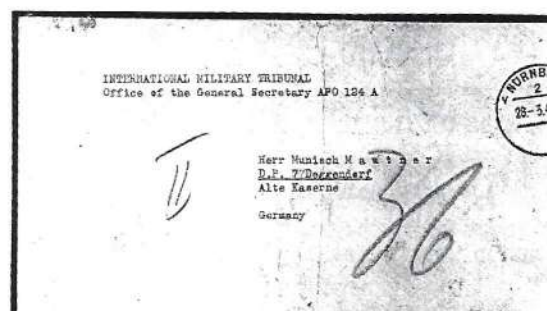

אחד מפריטי הדואר הנדירים מן
השוואה; הגלויה ממחנה המוות
סוביבור, שחוסל אחרי מרד הכלואים,
באוקטובר 1943. מסביבור נותרו דברי
דואר בודדים בלבד והם נדירים ביותר.

מכתב מאושוויץ, מצונזר עם הערת
הצנזור: "הבול הוסר על ידי הצנזור".
היו צנזורים שהסירו בולים, בחשד
שמאחוריהם חבויים פרטים אסורים
לפרסום, אבל הסדר הגרמני חייב
את הצנזור לציין שהבול הוסר
באישור

דוגמא לדף תצוגה המאפיין תקופות;
העיר יודנבורג באוסטריה בתקופה הפרה
- פילטית; יודנבורג בזמן הנאצים
ויודנבורג בחותמת אירוע עכשווית.

משפטי נירנברג ואייכמן; מלחמת
העולם השנייה ועימה שואת
יהדות אירופה נסתיימו ב-1945,
עם כניעתה של גרמניה הנאצית.
בעיר נירנברג, ממנה יצאו החוקים
נגד היהדות, נערכו משפטים
לפושעים הנאציים. בתמונה -
מכתב מבית המשפט הצבאי
בנירנברג 1946. למעלה: גלויית
דואר מבית הדואר במשפט אייכמן
בירושלים. מספר סניף הדואר היה
43. תו הרישום הוא 69.

24.12.1999 - כריסמס - חג המולד (ירושלים)

1.1.2000 - הופעת בולי המילניום (ירושלים)

7.12.99 - 50 שנה להכרזה על ירושלים כבירת מדינת ישראל (ירושלים) - חותמת יום ההופעה

חותמות אירוע

(בסגוריים מקום ההחתמה)

1.1.2000 - ישראל 2000 - שלום (נצרת)

1.1.2000 - חותמת יום הופעת בולי ילדים מציינים את ה-מאה 21- (נמל תעופה בן-גוריון)

7.11.99 - יובל לקריית שמונה 1949 - 1999 (קריית שמונה) - חותמת יום ההופעה

28.9.99 - 70 יום תשרי תש"ס-28.9.99 הנחת אבן הפינה לבית הראשון בעיר נתניה (נתניה)

01.1.2000 - ישראל 2000 - שלום (טבריה)

24.12.99 - כריסמס - חג המולד 1999 (נצרת)

7.12.99 - סידנא באבא סאלי - האדמו"ר רבי ישראל אביחצירא (נתיבות) - חותמת יום ההופעה

30.9.99 - 75 שנה לטכניון - הטכניון מקדם את העתיד (חיפה)

חותמת לנצרת 1999 NOEL

23.11.99 - מורשת יהדות סלובקיה (ירושלים) - חותמת יום ההופעה

24.12.99 - כריסמס - חג המולד (נמל תעופה בן גוריון)

23.11.99 - החותמת הסלובקית (ברטיסלבה) - חותמת יום ההופעה בסלובקיה

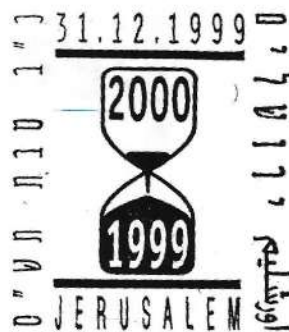
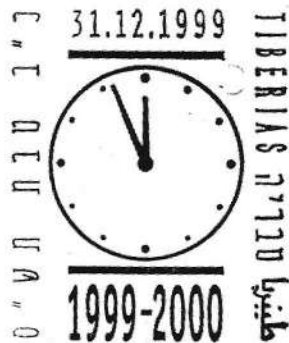

21.11.99 - טקס אזכרה ימי לחללי הצוללת דקר (חיפה)

הערה

על מנת למנוע חילול שבת, הופעלו החותמים של חותמות שנת 2000, במספר יחידות דואר, גם ביום א' כ"ד בטבת, 2 בינואר 2000.

חותמות לציון האלף השני 31.12.99

חותמות קישוט

חותמות הקישוט שימשו

כחותמות צד לדואר תיירים, הן

הוכנו ללא תאריך כדי לאפשר

שימוש במספר ימים בסוף

השנה.

24.12.99 - כריסמס - חג המולד
1999 (טבריה), חותמת קישוט

11.2.2000 - ישראל 2000 - שלום
(ירושלים) חותמת קישוט
ירושלים 2000

חותמת קישוט, ללא תאריך, נצרת

חותמת קישוט 1999
NOEL

חותמת קישוט - ירושלים 2000

24.12.99 - חותמת קישוט חג
המולד - נצרת

01.1.2000 - חותמת קישוט - טבריה
2000

בתשלום המיסים הגבוה לעירייה. הוועד הפועל של ההתאחדות מינה וועדה לבחינה מחדש של תקנון ההתאחדות כדי למצוא דרכים נאותות לשלב חברות אישיות בהתאחדות בדרכים שלא יפגעו בעמותות הקיימות. הכוונה היא לנסות לשלב בבולאות המאורגנת בולאים נוספים שרואים אותם בתערוכות, במכירות פומביות, כמינויים לשלב, אך אינם חברים באף אגודה או חוג.

ישראל לפגישה תקופתית, לעדכון הדדי ולדיון בבעיות המטרידות את הבולאות המאורגנת. מהדיווח עולה התמונה הבאה:

- * מועדון אשדוד-המפגשים האזוריים בשיתוף עם אגודות אשקלון, ראשל"צ ושער הנגב הביאו לפריחה מחודשת של הפעילות.

תערוכה פרסומית לבולאות בקניון סביונים ביהוד

בימים 6-11 בפברואר 2000 תערך בקניון סביונים ביהוד תערוכת בולים מיוחדת. במקום תפעל נקודת מכירה של השירות הבולאי ותחנת מסירת מידע של ההתאחדות.

המודעה על התערוכה בפרסום של קניון סביונים

בלוחות התצוגה ייחשף עולם הבולאות: הבול הראשון ליד הבולים המודרניים השונים והמשונים; שגיאות עיצוב ודפוס בבולי העולם; מגוון בולי ישראל לפי נושאים; מדע בדיוני, סיפורי ילדים, דרכי העברת הדואר - בכדורים פורחים, בצפלינים, בחלליות; מסמכים ששרדו מתאונות; כיצד עוצב בול הנסיך הקטן ועוד.

יגאל גבאי זכה בפרסים הראשונים בתחרות העיצוב "חתך הזהב"

המעצב הגראפי יגאל גבאי, זכה לאחרונה בפרסים הראשונים בתחרות חתך הזהב לעיצוב גראפי והפקות תקשורת חזותית. התחרות מאורגנת על ידי אגודת המעצבים הגראפיים בישראל, החברה ב-ICOGRADA הבינלאומית (ארגון

- * מועדון באר שבע גדל כל הזמן בהיקף החברים אולם החלטת הספרייה העירונית לארח את הפגישות השבועיות באולם קטן יותר מקשה על הפעילות.
- * במועדון חיפה - פעילות יציבה, מספר חברים משלמים אינו יורד, עולים חדשים רבים הפכו לחברים משלמים.
- * בירושלים מקיים המועדון פעילות רגילה אך טרם הצליח הניסיון להביא חוג עולים הפועל בנפרד לאיחוד עם המועדון.
- * מועדון פתח-תקווה עבר לאולם חדש והפעילות תחודש.
- * בנצרת עילית-המועדון עבר לאולם חדיש ומקבל עזרה משמעותית מהעירייה. חוג הנוער במועדון הגיע ל-20 נערים ונערות.
- * מועדון תל-אביב מלא על גדותיו בכל יום ב', למרות מיסי החבר הגבוהים (200 ש"ל לשנה). הסיבה - הקושי לעמוד

התערוכה הבינלאומית ירושלים 2000 בנובמבר

החלו ההכנות לתערוכה הבינלאומית ירושלים 2000, שתתקיים בבנייני האומה בירושלים בימים 19 - 20 בנובמבר 2000.

בתערוכה ישתתפו, נוסף למציגים מישראל, גם אוספים מאיטליה, ארגנטינה, גרמניה וספרד. זכאים להשתתף בתערוכה אוספים שקיבלו בעבר מדלית כסף, לפחות, בתערוכה ארצית. מחו"ל יתקבלו כ-50 מסגרות תחרותיות מכל מדינה, ותינתן עדיפות בקבלת תצוגות תימאטיות הקשורות בדתות או תצוגות בתחום ארץ-ישראל. צוות השיפוט יהיה בין-לאומי כולל שופט מכל מדינה אורחת. התערוכה תפתח ב-19 בנובמבר, יום א', בשעה 17.00, ותהיה פתוחה עד יום ה', מדי יום, עד השעה 19.00. דמי ההשתתפות של המציגים הישראלים - 10 דולר למסגרת. דוכני סוחרים יוצעו רק לשירותים בולאיים ולמספר מוגבל של סוחרים (בפנייה ישירה של ההתאחדות אליהם) במחיר 1,000 דולר לדוכן רגיל. יו"ר התערוכה הוא נשיא ההתאחדות-עו"ד אלי ובר.

תערוכה חדשה במוזיאון הדואר והבולאות

באמצע פברואר 2000 תיפתח במוזיאון הדואר והבולאות תערוכה בשם כל אדם על בול - זכויות האדם וההצעות לעיצובו בתערוכה 18 הצעות עיצוב לבול שהונפק על ידי דואר ישראל ב-1958 לציון עשור להכרזה בדבר זכויות האדם מטעם האו"ם. בעת התערוכה יתקיימו גם הרצאות הקשורות בנושא. ועדת השיפוט לבחירת הבול קיבלה 18 הצעות ובחרה בהצעתו של הגרפיקאי עמנואל בלאושילד.

נערך כנס מועצת ראשי עמותות

באמצע נובמבר 99 התכנסו היו"רים של העמותות החברות בהתאחדות בולאי

בתוויות. אתר האינטרנט מפרט ביותר כל הניתן להעלות על הדעת בהקשר זה. הכל מבואר בליווי סריקות. המחקר באתר האינטרנט בוצע על ידי אביתר שלוש, שגם בנה את האתר. שלוש מציע את תכולת האתר גם בדפים מודפסים.

www.gcocities.com/athens/rhodes/2352/index.html

המעצבים הגרפיים הבינלאומי) ובחסות משרד החינוך והתרבות ועיריית תל-אביב יפו. יגאל גבאי זכה בפרסים הראשונים במספרי קטגוריות:

תמיכה לחוגי בולאות בבתי הספר

תחביב הבולאות הוא עיסוק מהנה המקנה לילד ידע באמצעות חקר וגילוי, מעודד חשיבה יצירתית וחוש לאסתטיקה ומקנה חוש לסדר וניקיון.

בתי הספר ברחבי הארץ שילבו במסגרת חוגי העשרה שלהם חוג בולאות שבאמצעותו ניתנה לילדים האפשרות להכיר עולמות רחוקים, מנהגים ותרבויות. הקרן לעידוד הבולאות מיסודה של רשות הדואר/ השירות הבולאי והתאחדות בולאי ישראל, מעודדת פתיחת חוגי בולאות בבתי הספר על ידי הכנת תוכניות לימוד מפורטות הכוללות חומרי הדרכה ופריטים להדגמה, הכשרת מדריכים ומימון שכרם וכן סבסוד הצידוד הדרוש לילדי החוגים.

חוגי הבולאות המוצעים בזאת מיועדים לילדים מכיתות ד' עד ו', מקסימום 20 ילדים בחוג, וכוללים 16 מפגשים שבועיים בני שעה - שעה וחצי.

הנושאים שיילמדו: זיהוי מדינות-מיון בולים לפי מדינות ונושאים; הטיפול בבולים-שימוש במלקט, זכוכית מגדלת, מד נקבוב, סדרן, אלבום וקטלוג בולים; פגמים בבולים-בדיקת תקינות הבולים; עיצוב בולים- שגיאות בעיצוב; שיטת הדפסה- סימני מים ופסי זרחן; בחירת נושא אישי לאוסף, בניית אוסף וניתוח אוספים; הכנת אוספים; הכנת אוספים לתצוגה והשתתפות אפשרית בתערוכות תחרותיות בארץ ובחו"ל.

את פרקי הלימוד הבולאי ילוו סיפורים אודות המקומות והאישים המופיעים על גבי הבולים. הלימוד יעשה בעזרת חוברות עבודה, משחקים, חידונים ותחרויות, צפייה בסרטים ועבודה מול מחשב. התאחדות בולאי ישראל תכסה את כל ההוצאות עבור שעות ההוראה של

המדריכים, תכניות הלימוד ועזרי ההדגמה.

השתתפות התלמידים - 50 ש"ח עבור 2 חוברות עבודה, 500 בולים מנוי שנתי למגזין שבל. בנוסף, על כל תלמיד לרכוש בעצמו, או להביא מביתו, במידה שיש לו, את הציוד התקני המתאים: אלבום בולים; זכוכית מגדלת ומלקט; 500 בולים שונים נוספים. עלות הציוד הנוסף בקנייה מרוכזת 70 - ש"ח לתלמיד.

קטלוג בייל ישראל 2000 יצא במרץ

המהדורה ה-19 של קטלוג BALE ISRAEL תצא לאור במרץ הקרוב.

לדברי יוסף שטיר, מנהל חברת CHARIOT GLOBAL MARKETING LTD, המו"ל, המהדורה החדשה תופץ ברחבי תבל. זה הקטלוג המתמחה היחיד לישראל המכסה את הנפקות הבולים ותולדות הדואר משנת 1948. מדורי הקטלוג הפעם הורחבו והוא מתאים, לדברי המו"ל, לאספנים חובבים ומקצוענים כאחד.

אנציקלופדיה באינטרנט לתוויות קלוסנדרוף של ישראל

באנציקלופדיה החדשה תיאור מלא של המכונות להפקת תוויות דואר אוטומטי מסוג קלוסנדרוף, איפיוני התוויות והמדפסות, אופן השימוש והתעריפים, תשניות דפוס, שגיאות תפעול, מכתבים, מעטפות מיוחדות וגלויות מירב מבולות

נפתח חוג בולאי בנהריה

חברי החוג הבולאי בנהריה נפגשים כל שבוע ביום ה' בשעה 18:00, בקומה ב' בסופרמרקט שברח' הגעתון. לפרטים: בוריס כץ, 9521807-04 או 053-787588

שינוי מען בפ"ת

עמותת הבולאים בפתח תקוה שינתה מען ועברה למועדון הפנסיונרים, רח' סמולנסקי 4, פ"ת.

המפגשים הם בימי ה', בין השעות 17:00 - 19:00 לפרטים: לאריה - 03-9304286

עמותת בולאי נצרת-עלית

העמותה עברה למען חדש - מתנ"ס הר-יונה, רח' יקינטון, נצרת עלית.

המפגשים הם בימי ד', לנוער 16:00 - 17:00 למבוגרים משעה 17:00

מתארנן חוג בולאי בחדרה

מפגשים שבועיים נערכים באולפן העירוני רח' ששת הימים, חדרה, בכל יום ה', בין השעות: 19:00-16:00. מידע נוסף אצל איליה דובוסרסקי, טלי בבית 06-6261025 או משה מיכאלי - 06-6227467

רות דוד, הכריזה המועצה המקומית בגבעת שמואל על תחרות נושאת פרסים לעיצוב סימניה לספרים.

מבין ההצעות שהגישו התושבים, מבוגרים וילדים, נבחרו 3 הזוכות. במקום הראשון נבחרה סימניה שסימתה: בספריה שלנו כל ספר - בול, שעוצבה על ידי שאול גולדפרב חבר איל"ת - האגודה לבולאות תמאטית, וכללה בולים שנושאים קשורים בספרים, סיפורי ילדים ועיתונות.

בטקס שנערך העניק ראש המועצה המקומית, זמיר בן ארי, את הפרסים לזוכים במקומות הראשונים: שאול גולדפרב, חיה בובליל וחוי קראוס. בדברי ברכתו ציין בן-ארי שמדובר בפרויקט יצירתי המשלב גם חינוך וערכים. הבולים ששולבו בסימניה הם: דירה להשכיר, למה לובשת הזברה פיג'מה, סבא אליעזר והגזר (התנדבות), 100 שנה לג'ואיש כרוניקל, 100 שנים לבית הספרים הלאומי האוניברסיטאי, ירושלים, 400 שנה לדפוס העברי הראשון בארץ ישראל (שער הספר קהילת יעקב). זהר נוי

ספירה שנתית של 1998

הקטלוג MICHEL ערך ספירה שנתית ל-1998, של הנפקות הבולים העולמיות ב-246 ארצות. בספירה נלקחו בחשבון בולים שהוצאתם הוכחה. לא נלקחו בחשבון תוויות ביול.

במקום הראשון ניצבת גויאנה, אשר עלתה מהמקום החמישי בשנת 1997. גמביה, שהיתה במקום הראשון בשנת 1998, ירדה למקום ה-9.

ישראל תפשה את המקום ה-80, בעוד שבשנת 1997 היתה במקום ה-103 ובשנת 1996 במקום ה-129.

מקום	מדינה	ערך נומינלי במרקים	ערך קטלוגי במרקים
1	גויאנה	260.89	1,409.00
2	ניו זילנד	122.03	1,265.30
3	טנזניה	340.82	1,028.90
4	ניז'ר	372.05	921.60
5	סט וינסנט	326.66	903.60
36	יפאן	154.50	343.75
46	צרפת	128.59	257.50
50	אירלנד	101.60	207.35
56	בלגיה	87.76	179.10
58	גרמניה	96.60	174.55
66	מונקו	74.36	149.55
69	אוסטרליה	67.20	144.90
70	ברזיל	57.49	144.35
77	שוודיה	63.72	138.45
80	ישראל	63.10	135.10
82	ירדן	16.90	128.90
85	איטליה	61.36	124.95
89	עיראק	(*)	117.15
91	אנגליה	57.09	115.95
103	אירן	3.71	106.00
134	פולין	24.09	84.70
168	הרשות הפלסטינית	18.29	56.00
176	סוריה	12.93	51.80
192	מצרים	13.61	42.50
207	ניגריה	14.24	37.50
246	גואטמלה	0.03	0.25

(*) אין מחיר במרקים. הערך במטבע מקומי I.D. 3,725

בשנת 1998 הופיעו כ-13,140 בולים, 254 בולים בלתי מנוקבים, 1,186 גיליוניות בסך ערך קטלוגי של 42,024.55 מארק גרמני.

בישראל הופיעו 49 בולים, 4 בלתי מנוקבים ו-5 גיליוניות, בערך נקוב של 135 ש"ח.

סימניה מבולים זכתה בפרס ראשון בגבעת שמואל

סימניית ספרים שעוצבה מבולים זכתה במקום הראשון בתחרות שהתקיימה בגבעת שמואל.

ביוזמת רות דוד, מנהלת הספרייה היישובית על שם פייכמן, גב'

תערוכות מתוכננות לשנת 2000

Brno/Tschechische Republik, 5-11.3.2000, BRNO 2000, Nationale Ausstellung mit inter-nationaler Beteiligung.

Munchen, 16-18.3.2000, Internationale Münchener Briefmarkentage IMB, MOC München-Freimann.

Koblenz, 1-2.4.2000, Briefmarken und Münzenmesse Rheinland-Pfalz, Rhein-Mosel-Halle.

Essen, 11-13.5.2000, 13 Internationale Briefmarken-Messe Essen, Messehallen Gruga, Norbertstrasse.

London/England, 22-28.5.2000, The Stamp Show 2000, FIP-Weltausstellung.

Wien/Osterreich, 30.5-4.6.2000, WIPA 2000, FIP-Weltausstellung, Austria-Center Wien.

St. Gallen/Schweiz, 20-25.6.2000 NABA 2000, ST. GALLEN, RANG-1-Ausstellung

Jakarta/Indonesien, 11-20.8.2000, INDONESIA 2000, FIP-Weltausstellung.

Budapest, Ungarn, 18-21.8.2000, HUNPHILEX 2000, Nationale Ausstellung mit inter-nationaler Beteiligung.

Munchberg/Oberfranken, 8-10.9.2000, OST-ROPA 2000, Bilaterale Ausstellung Deutschland-Tschechien, Rang 1.

Osnabruck, 29.9-1.10.2000, 6. Nordwest-Briefmarkenbörse, Stadthalle, Schlosswall 1-9.

Berlin, 30.9-1.10.2000, 54. Bundestag des BdPh und 101. Philatelistentag, Estrel Residence & Congress Hotel Berlin, Sonnenallee 225.

Madrid/Spainien, 7-15.10.2000, ESPANA 2000, FIP-Weltausstellung.

Sindelfingen, 27-29.10.2000, Internationale Briefmarkenbörse 2000, Messehall, Mahdental-strasse 116; D-71065 Sindelfingen, (annual stamp fair)

Jerusalem/Israel, 19-24.11.2000, JERUSALEM 2000, Multilaterale Ausstellung Israel, Italien, Argentinien und Deutschland im Rang 1.

- היבטים של השפעת מערך הדואר על המסחר או התעשייה.
- מחקרים מקומיים המבוססים על תולדות ארגון הדואר ותולדות החברה תוך שימוש בחומרי הבולאות החברתית.
- חפצים הקשורים בבולי דואר ובשימוש בהם (מאזניים למכתבים, קופסאות לבולים, מודלים של משרדי דואר וכלים של הדואר).
- ציוד משרד הדואר - שקי דואר, מדים, מכשירי דואר.

החומר הלא בולאי אסור שיהווה יותר ממחצית החומר כולו. הוועד הפועל של התאחדות בולאי ישראל ידון בנושא ויגבש עמדה. ייתכן שאוספים הקשורים בתולדות הציונות, או בתחומי יודאיקה אחרים, יוכלו להתחרות טוב יותר בענף תחרותי חדש זה.

בולים ראשונים לדואר פרטי בגרמניה

בעיר רמשייד (REMSCHIED) בגרמניה הונפקה לאחרונה סדרה של 4 בולים עם נופי העיר וסביבתה עבור הדואר הפרטי המקומי המופעל על ידי העיתון **ברגיש קורייר**. המונופול של הדואר בוטל באשר לדברי דפוס וכל גורם פרטי רשאי להוביל סוג זה של דואר. המונופול על המכתבים יוסר גם הוא בתחילת שנת 2003.

לגרמניה יש עבר עשיר של דואר פרטי ולפני 100 שנה פעלו 73 ארגונים כאלה. הדואר הגרמני המאוחד שילם בזמנו פיצויים בגובה של 6 מיליון מרק זהב לעסקים אלה.

לונדון מציגה את בולי המילניום

48 עבודות שהוזמנו על ידי הדואר המלכותי הבריטי עבור אוסף בולי המילניום, הוצגו בתערוכה שציינה את פתיחת אולמי התצוגה החדשים של הספרייה הבריטית בלונדון. התערוכה כללה הן עבודות מקוריות של מעצבים נודעים והן חומרים מאוספי הספרייה הבריטית ששימשו מקור השראה לרבות מהעבודות. התערוכה בשם **רשמי דואר** נפתחה באוגוסט החולף ונחלקה ל-12 מדורים בהתאם לנושאי הבולים שהונפקו מידי חודש ב-1999. במסגרת התערוכה נערכו מספר אירועים תרבותיים הקשורים בנושאים המוצגים.

- מאיר מוזס, משחק האורות (גלויות מירב), כסף, 73 נק'.

"בולאות חברתית" - האם ענף חדש?

אוסטרליה וניו-זילנד מקדמות זה מספר שנים ענף בולאי חדש. אדריך דרוס מהפדרציה האוסטרלית, שנבחר לא מזמן למועצת המנהלים של איגוד הבולאות העולמי, הגיש הצעה להכיר בבולאות חברתית (סוציאלית) כענף תחרותי מן המניין. הפדרציות הלאומיות התבקשו להעיר הערותיהן.

"אוסף בולאות חברתית מפתח נושא סוציאלי תוך שימוש בחומר בולאי (דוארי) ולא בולאי - אך קשור בדואר. הבולאות החברתית מייצגת מחקר של מערכות חברתיות ומוצרים שנגזרו מתפעול של מערכות דואר", נאמר במבוא להצעת התקנון של אוסטרליה.

דוגמאות:

- שירותי מברקה.
- כרטיסי ברכה ואיחולים לחגים.
- מעטפות מאוירות, כולל מעטפות "פטריוטיות" (כינוי למעטפות עם ציורים פוליטיים, לדוגמה ממלחמת האזרחים בארה"ב).
- טפסים וגלויות של משרדי הדואר, ללא בולים מודפסים.
- תולדות הבולאות, פרט לספרים (אלבומים, מדבקים, מכשירי מדידת ניקבוב - כלי הבולאות).
- מסמכים רשמיים הנושאים ציורי בולים.

תוצאות בולגריה '99

בתערוכת הבולים האירופית בולגריה '99 התקבלו התוצאות הבאות:

- פרס התערוכה לאוסף בולגריה הטוב ביותר - לגיאורגי פופוב מגרמניה.
 - פרס התערוכה לאגף הבין לאומי - למלרט מתורכיה עבור "חותמות באימפריה העותומית".
- נראה, כי השיפוט של הישראלים לא היה אוהד והמדליות שהוענק להם היו נמוכות יותר מאשר לאותם אוספים בתערוכות עולמיות חשובות יותר ובעלות צוותי שיפוט בכירים הרבה יותר.

חותמות התערוכה
בולגריה '99

הזוכים הישראלים הם:

- שלמה שטרן, בולי ר.ס.פ.ס.ר 1917-1923, מוזהב גדול, 87 נק'.
- שלמה שטרן, בריה"מ - בולי זיכרון 1924-1939, מוזהב 80 נק'.
- משה בן צבי, מטיאורולוגיה - היסטוריה, טכניקה, חשיבות, כסף גדול, 78 נק'.
- יצחק ברק, תולדות התעופה דואר-האוויר עד 1914, כסף גדול, 25 נק'.

בולים שלא הונפקו נמכרים בקנדה

מרכז הבולים של העיר ססקטון בקנדה, הוציא למכירה שני בולים שהוכנו על ידי הדואר הממשלתי לכבוד חג המולד 1994 וברגע האחרון התבטלה הוצאתם למכירה. שני הבולים נושאים עריך גבוה מהעריך על הבולים שהודפסו ונמכרו למעשה. הבולים הודפסו בערך גבוה יותר כי שירות הדואר ביקש את אישור ממשלת קנדה

The 52¢ Variety

Normal 50¢

The 90¢ Variety

Normal 88¢

הבולים עם הערכים 52 ו-90 סנט הם אלה שבוטלו ועתה הוצאו למכירה ואילו הבולים עם הערכים 50 ו-88 סנט הם אלה שיצאו לאור לקראת חג המולד 1994.

להעלאת התעריף. מאחר שהאישור ניתן רק החל באוגוסט 1995, נאלץ שירות הדואר להדפיס מחדש בולים בערך נמוך יותר. הדואר הורה על השמדת הבולים שהפצתם בוטלה ולא ידוע כיצד הגיעו בולים כאלה לסוחר אנונימי שמכרם לחברת ססקטון.

הפני השחור - הוויכוח נמשך

עיתון הבולאות STAMP NEWS INTERNATIONAL פרסם לאחרונה ויכוח בין מספר אספנים, סביב הפני השחור. הוויכוח הוא בבעיה הבאה: בול הפני השחור הוצא למכירה בבתי הדואר ב-1 במאי 1840 אולם התאריך הרשמי לשימוש בו היה ה-6 במאי 1840. בפועל נוצר מצב, שבולים על מכתבים שנחתמו לפני ה-6 במאי, ערכם בשוק כיום פי 10 ממכתבים שנושאים את התאריך הרשמי - 6 במאי. המבקרים טוענים, שלא רק שהפרש הזה אינו מוצדק, אלא

להלן רשימת התוויות שראינו לאחרונה:
ADJARIA, ADYGEA, ALTAI, ABKHASIA, BAIKAL, BATUM, BIROBJIDJAN, BURATIA, CRIMEA, DAGESTAN, INGOUCHIA, KARABAH, KHAKASSIA, KOLIMA, KOMI, KORIAKIA, MORDAVIA, OSSETIA, PMR/PRIDNIESTROVIA, SAKHA/IAKUTIA, SAKHALIN, SIBERIA, TATARSTAN, TCHECHENIA, TOUVA, UDMURTIA, URAL, VORKUTA

ABKHASIA

BATUM

TOUVA

כל השמות הללו מציינים מחוזות ושטחים שונים בבריה"מ לשעבר, לחלקם יש אפילו אוטונומיה חלקית בענייני פנים שונים, אך באף מקרה אין להם שירות דואר עצמאי. התוויות מודפסות, ברובן, באנגליה או צרפת. החריג הוא המקרה של טובה (TANNU-TOUVA או TOUVA) שבצפון מונגוליה, שקיים דואר עצמאי עם בולים אמיתיים בין השנים 1926 עד 1944.

בול חנוכה - גם בארה"ב

ב-8 באוקטובר 1999 הונפק בוואשינגטון בול חנוכה בערך של 33 סנט. כן הניפק שירות הדואר של ארה"ב מעטפות יום ראשון. זו הפעם השנייה בארבע השנים האחרונות שדואר ארה"ב מציין את חג החנוכה על בול. בפעם הקודמת הונפק בול זה ב-1996, בערך של 32 סנט, כהנפקה משותפת עם מדינת ישראל. המעצבת היא חנה סמוטריץ.

בול חנוכה
במהדורה חדשה

פותחה טכנולוגית כפוס חדשה

IGPC הסוכנות הפילטלית הבין לאומית מניו-יורק, שכבר בשנות ה-60 יצרה בולים מודפסים עם ריח, תלת מימדיים, על חומרים שונים, יצאה עם חידוש נוסף. היא תנפיקה למיקרוניזיה, סנט-וינסט וטוגו, גיליוניות של מספר בולים, שכאשר

מסתכלים על כולם ביחד, רואים תמונה של אישיות מפורסמת (הנסיכה דיאנה, מונה ליוזה, אברהם לינקולן - בהתאמה). טכנולוגית הדפוס החדשה נקראת PHOTOMOSAIC.

ציוד חדש למלחמה בזיופים

וועדת האקספרטים של החברה הפילטלית המלכותית (RPS) בלונדון התקינה גרסה חדשנית של מכשיר "משווה וידאו ספקטרי" ממוחשב. באותו סוג מכשיר משתמשים גם הספרייה הבריטית והסקוטלנד יארד למניעת זיופי כתב יד, דרכונים ושטרות כסף. המכשיר מאפשר צילום צבע, ערבוב תמונה וניתוח ספקטרום ומאפשר השוואת התמונות להעתקים מקוריים השמורים בזיכרון המחשב. הכוונה להוסיף את הבדיקה במכשיר החדש לתעודת הרגילות המונפקות כיום. השירות החדש ותעריפו יפורסמו רשמית באמצע שנת 2000.

לא לקנות תוויות המתחזות לבולים

בעולם ובארץ מופצות, בהיקף גדול והולך, תוויות הדומות לבולי דואר. סוחרים בולים חסרי מצפון מוכרים לילדים גיליוניות צבעוניות כאלה ולמרבית הבושה קרה הדבר אפילו בתערוכות הבולים האחרונה בבית יד-לבנים בת"א. בהתאחדות לא עלה על הדעת שיש לבדוק ולחזק את הקהל. רק אחרי התערוכה, כאשר ילד ואביו ביקרו בספריית ההתאחדות התברר הדבר. והם קיבלו את כספם בחזרה. כדי להקל על זיהוי התוויות המתחזות לבולי דואר, להלן רשימה (חלקית בלבד). על התוויות מופיע שם "מדינה" באותיות לטיניות או קיריליות, או שניהם. היצרנים אינם מתביישים גם להדפיס את סמל הפנדה של הקרן העולמית להגנת הטבע (W.W.F) שכידוע נותנת חסותה אך ורק להנפקות רציניות ומאופקות.

● 24% הם בני 50 ומעלה.

קשה לדעת אם הנתונים האלה אכן משקפים תמונת מצב עולמית אולם גם בנתונים המתייחסים לאיטליה בלבד יש משום עידוד.

בולים עם סמלים

בשני מחוזותיה של נסיכות ליכטנשטיין נותרו עוד מימי הביניים סימונים מיוחדים על גבי בתים, חפצים, עדרי בקר וכו'. הסימונים האלה הוטבעו בימים שרוב האוכלוסיה לא ידעה קרוא וכתוב. הסימונים באו לפני מספרי הבתים, למשל, שהונהגו מאוחר יותר.

הרברט פריטש חקר את המשמעות של סימנים אלה וגילה הרבה על המקור והמסר שיש בהם. הוא פרסם עבודות בנושא זה. ב-6 בדצמבר 1999 הונפקו בנסיכות ליכטנשטיין 3 בולים שכוללים סימונים אלה ואשר עוצבו על ידי פריטש.

סימן זיהוי עתיק על דלת

סימן זיהוי בציר של פריטש

סימן זיהוי על גרן (לקוח מהמוזיאון הלאומי של ליכטנשטיין)

בדצמבר '98 נחשף בפאריס בול שהונפק לציון 50 שנות יידות ישראל-צרפת.

מודקים בולים המציינים 50 שנה לידידות צרפת-ישראל. מכתבים כאלה יוחזרו לשולח.

דוקטורט ראשון בבולאות

ד"ר חוזה לואיס קוקה קיבל דוקטורט על עבודתו שעוסקת בתולדות האספנות וניתוח השוק הבולאי בהתאם לגורמים סוציו-אקונומיים. זה המקרה הראשון שמוענק דוקטורט בנושא בולאות.

את התואר העניקה אוניברסיטת מדריד. ד"ר קוקה הוא מנהל מחוזי בחברה הספרדית אפינזה.

הצעירים דווקא אוספים בולים

בניגוד לדעה הרווחת, כי רוב האספנים בעולם הם מבוגרים, הודיע ריקרדו ליאטי, נשיא תערוכת הנוער 2000 JUNIOR-PHI, כי הנוער דווקא מגלה עניין בבולאות. כתימוכין להצהרתו הוא פרסם את הנתונים הבאים המבוססים על ניתוח של רוכשי בולים בהמחאות דואר והחברים במועדוני אספנים:

- 17% הם בני 15 ומטה.
- 14% הם בני 16-25.
- 27% הם בני 26-40.
- 18% הם בני 40-50.

שלמכתב מבויל הנושא תאריך מוקדם מיום השימוש הרשמי אין לו כל ערך בולאי. המצדדים מצביעים, לעומת זאת, על העובדה שדווקא מכתבי יום ראשון "המוקדמים" היו אטרקציה בכל תערוכה שבה הוצגו, זכו לפרסום, ואספנים מוכנים לשלם עבורם הרבה יותר מאשר עבור מכתבי יום ראשון "רשמיים". הוויכוח נמשך, קובע העיתון.

זוהי מעטפת הדואר הראשונה, מיום 1 במאי 1840, הנושאת את בול הפני השחור

גם שווייץ מנפיקה בולים אישיים

לאחר שדואר אוסטרליה הפעיל בהצלחה רבה "בולים אישיים" - כלומר בולים שעל שביהם ניתן להוסיף תמונה או ברכה של השולח, החליטה שווייץ ללכת בעקבותיה. דואר שווייץ פרסם הנחיות כיצד להזמין בולים אישיים וכיצד להוסיף דברי ברכה קצרים או איורים. לפי הנחיות דואר זה, אסור שהפריטים שבוחר המזמין יפגעו בדרך כלשהי בצד ג'. כן נאסר לכלול פריטים בעלי תוכן דתי, פוליטי או כזה הפוגע בחוק, במוסר, או באדם. כן נאסר לכלול פרסומת למשקאות חריפים ולסיגריות. הדואר שומר לעצמו את הזכות לסרב למלא בקשה מסוימת בלי לתת הסבר. בעצם הפנייה של המשתמש יש משום הסכמה מראש להנחיות הדואר האלה.

בולי ישראל-צרפת אסורים בלבנון

ממשלת לבנון אסרה על הדואר במדינה זו ועל אנשיו למסור לנמענים מכתבים שעליהם

האספנים התמאטים מקופחים

להשתמש בחומר מ-30 ארצות, מכל היבשות, להוציא את אנטרקטיקה. אספן אוסטרלי שאוסף למשל פריטים מסורתיים בלגיים, יודע היכן למצוא את החומר. אולם אספן אוסטרלי תמאטי חייב ראשית דבר לגלות אם קיים בבלגיה פריט מתאים לו ואז הוא ניצב בפני השאלה כיצד להשיגו. כיצד נעריך את נדירותו של פריט בלגי מסורתי, ש-500 כמותו מצויים ומחירו 10 אלפים דולר, לעומת בול תמאטי בלגי, שגם ממנו קיימים 500 עותקים ושמחירו 100 דולר בלבד. האם רק המחיר קובע או גם הקושי שבהשגה. אספני בולים מסורתיים או של תולדות הדואר זוכים בנקודות עבור מחקר, למרות העובדה שרוב התחומים כבר נחקרו והתוצאות כלולות בספרים ובמאמרים. כל מה שהאספן הזה צריך לעשות הוא לרשום בתצוגה שלו מה שקרא בנקל בספרים. ומאחר שרוב האוספים האלה מכסים פרק זמן מוגבל, גם מספר הספרים והמאמרים שעל האספן לקרוא הוא מוגבל. ואביא שוב דוגמא משל עצמי.

אני אוסף פריטים בולאיים מסורתיים של בוסניה-הרצגובינה, נושא שמקורות המידע בו מועטים. עם זאת, אני בטוח שיש לי ידע מספיק כדי לזכותנו במדליה זהב. חסר לי רק הכסף.

תצוגה בנושאים מסורתיים היא פחות או יותר צבירה של חומרים יקרים ולעיתים נדירים. בתצוגה כזו אפשר לראות לעיתים 5-10 עותקים של אותו בול בלי הבדלים משמעותיים ביניהם. לעיתים הכיתובים מתחת לבולים הם "צהוב", "זהוב אדום", "זהוב חום" וכל שאר הגוונים המופיעים בקטלוג שוודי למשל. כל אחד מסוגל להביא מידע מסוג זה מאחר שאיש מבין השופטים אינו מתברך ביכולת כה מושלמת לאבחנת צבעים עד כדי הכושר לסתור את הנאמר. לעיתים, הכיתובים האלה מקורם בתעודות מומחה, ואז השאלה היא היכן כאן הידע שבגינו זוכה האספן בפרס.

אספנים בתולדות הדואר מגלים ידע רב יותר בהציגם תעריפים, נתיבי דואר וכו'.

האספן התמאטי נותן את אותו מידע בהציגו מיגוון פריטים ומציג תעריפים ונתיבים כאשר הם רלוונטים לנושא.

ההבדל הוא בזה שהאספן התמאטי חייב לבצע מחקר כדי לגלות תעריפים ונתיבים, למשל, הנוגעים למספר ארצות ולא לארץ יחידה אחת.

לכל זה יש להוסיף את הידע אודות הנושא המצוי בידי האספן התמאטי. ברוב התערוכות התמאטיות הנערכות על ידי FIP, הידע התמאטי המופגן בהן הוא ברמה טובה מאוד, ועולה על הידע הבולאי המקביל שמוצג בתצוגות היסטוריות רגילות באותה רמת מדליה. לכל האספנים התמאטים יש ספריה קטנה של ספרים בנושאי התעניינותם. למשל, ספרייתי בנושא הוויקינגים תופשת 1.5 מטר מארון הספרים שלי ויודעים לי אספנים שספרייתם המקצועית גדולה מזו. כל האספנים התמאטים חייבים לקרוא כמות גדולה של חומר מקצועי ומתוכו לדלות את המידע הדרוש לאוסף. לדעתי האספנים התמאטים עומדים בראש הסולם, בהשוואה לאספנים אחרים, במה שנוגע לידע כולל.

לסיכום, אינני רואה סיבה לכך שנהיה צנועים במה שנוגע לשיפוט בתערוכות תמאטיות. אין זה הוגן כלפי המציגים. הגישה הקיימת עלולה, בסופו של דבר, לבלום כניסתם של אספנים חדשים לתחום התמאטי.

(*) חבר הוועדה התמאטית של איגוד הבולאות העולמי. הדברים פורסמו בידיעון הוועדה, בינואר 1999.

מאת גונר דלביג, שוודיה(*)

אם נתבונן בטבלת חלוקת המדליות בתערוכה איטליה 98, נגלה שאותו מיתווה חוזר על עצמו זה 20 שנה. הנה, העובדות:

מדליות	תולדות הדואר	דואר אוויר	תמאטיקה
זהב גדול	20	3	3
זהב	50	12	19
מוזהב גדול	57	26	38
מוזהב	24	18	44
כסף גדול	17	6	32
כסף	7	2	18
ארד מוכסף	0	1	8
ארד	0	0	5
תעודות השתתפות	0	0	2
סה"כ	175	68	169

אם נציג נתונים אלה באחוזים התמונה תראה גרועה יותר

מדליות	תולדות הדואר	דואר אוויר	תמאטיקה
זהב גדול	11.4	4.4	1.8
זהב	28.5	17.6	11.2
מוזהב גדול	32.6	38.2	22.5
מוזהב	13.7	26.5	26.0
כסף גדול	9.7	8.8	18.9
כסף	4.0	2.9	10.7
ארד מוכסף	0	1.4	4.7
ארד	0	0	3.0
תעודות השתתפות	0	0	1.1

אם נתבונן בשלוש הרמות הגבוהות של המדליות (זהב גדול, זהב ומוזהב גדול), נמצא ש-72.5% מאוספי תולדות הדואר זכו באחת ממדליות אלה, 60.2% מאוספי דואר האוויר ורק 35.5% מהאוספים התמאטים. גם אם נוסיף 5 נקודות לכל אחד מהאוספים התמאטיים נגיע ל-61.5%, עדיין נמוך מתולדות הדואר ושווה לדואר האוויר.

נופלים בערכם מהאחרים?

לגבי ידי, מימצאים אלה מדאיגים ואני תמה מדוע שופטי התמאטיקה קמצנים בהענקת מדליות לתחום זה. האם האוספים התמאטים נופלים בערכם מאחרים?

כבר שמעתי את ההנמקה "ראה נא את החומר הנדיר שכלול באוספים המצטיינים במסגרת תולדות הדואר". אכן נדיר אבל יקר מאוד. אבל מצאנו בתקנות כי מחיר גבוה אינו שקול לנדירות. האוספים בנושא תולדות הדואר ובנושאים המסורתיים מכסים ב-99% מהמקרים ארץ יחידה אחת. 90% מהחומר הרלוונטי מצוי באותה ארץ או בבתי המכירה הפומבית הגדולים והנודעים, המפרקים ומוכרים אוספים מצטיינים.

האספן התמאטי חייב לחפש אחר פריטים מארצות רבות. האוסף שלי למשל, הוויקינגים, שמבחינה גיאוגרפית מוגבל יחסית, חייב אותי

הגיעו פרסומים מרוסיה

ספריית ההתאחדות התחילה לקבל כמנוי את ירחון הפדרציה הבולאית הרוסית פילטליה ובו מאמרים מגוונים. קוראי הרוסית מוזמנים לעיון בחומר. כמו כן רכשנו את השנתון קולקציונר לשנת 1997, מהתוכן (סה"כ כ-320 ע'):

- חותמות הביל המכניות של דואר מוסקוה
- צנזורה דוארית ברוסיה
- קיטלוג ותפוצת בולי זמטבו של סוליקמסק
- הלבנט הרוסי
- הכרוניקה הדוארית של קו הרכבת הבלטי לאמור
- הנפקת אודסה - אוקראינה 1918
- דואר האקספרס
- דואר האוויר ליקוטיה (סיביר)
- דואר חירום ובולים זמניים אחרונים של בריה"מ (מאמר בן כ-50 עמודים) ועוד.

בולי הבירה

מכירות פומביות של בולים, מעטפות, יודאיקה, מטבעות ושטרות. נציגים בלעדיים של החברות המובילות בעולם לייצור אלבומי ארצות, קטלוגים, מיכשור ואביזרים לאספנים, MICHEL, GIBBONS, DAVO ואחרים. קניה, מכירה, בדיקה והערכת אוספים.

המכירה הפומבית של המילניום בקיץ 2000. מקבלים חומר למכירה. קטלוג חנים לקונים בפוטנציה

מען למכתבים: ת.ד. 3769, ירושלים 91036. משרד: בן יהודה 23, קומה ב', ירושלים. טל' 02-6245623, פקס 02-6234607

קטלוג איבר

קטלוג איבר 2000 - מעבר לים, חלק 6, מגינאה-ביסאו עד לסוטו - כולל את ישראל 825 עמ', מחיר 160 פרנק לפני משלוח. הפעם מביא איבר את ישראל בפירוש ודיוק יוצאים מן הכלל. כל הבולים הם עד אפריל 99 כולל, ומובאים עם מחיר ללא חתום, לחתום ולבולים עם שבל. פירוטים של קונטרסים, מיקום השוליים ופסי זרחה, תשניות מקריות - הופכים הפעם את פרק ישראל לקטלוג חצי מתמחה. זה הקטלוג העולמי הראשון שמביא במדויק את הקונטרס המהודר של 1998 כבעל 8 גיליונות זיכרון ו-1/2 גיליון הפוכים "שרוליק". מחיר קטלוגי לקונטרס-275 פרנק. מוסברים גם ההבדלים בין הבולים הרגילים ואותם הבולים בגיליונות הזיכרון (הבדלי ניקבוב ומיקום פסי הזרחה). ניתן לעיין בקטלוג בספרייה (אין השאלה הביתה).

קטלוג אוקראינה - קייב 1997, 176 ע', כולו בצבע

בולי אוקראינה הונפקו לראשונה ב-1918 (עד 1932) ושוב מ-1992. הקטלוג כולל גם גלויות דואר ומעטפות עם בולים מודפסים, חותמות היום הראשון (כולן מצולמות) - איורי מעטפות יום ראשון. הנספחים מפרטים את מעצבי הבולים, אינדקס ונושאים וטבלת המרות מספרי קטלוג למיכל, איבר וסקוט. הערך הבולאי של הפרסום עולה גם באמצעות לכסיקון מונחים ומאמר על תוויות שונות הנושאות את שם אוקראינה, כולל פירוט של הדפסות הרכב הזמניות של 1992 על בולי בריה"מ. הקטלוג הוא ברוסית פרט לתיאור מילולי של נושא הבול לכל 115 הבולים המופיעים בנספח אנגלי, גרמני וצרפתי.

הספריה הבולאית של התאחדות בולאי ישראל

פתוחה לקהל הרחב בימים ג' וה' בשעות 16:00-19:30 (ללא תשלום) השאלת ספרים הביתה רק לחברי ההתאחדות

רחוב פינסקר 2, תל אביב, טל' /פקס 03-6295547

באוגוסט 1998 סרק מאיו 1000 מעטפות עבור אתר האינטרנט שלו והעמיד למכירה, כניסוי. תוך 6 חודשים, עם כ-15 אחוז בלבד של היקף החומר שבדרך כלל הוא לוקח לדוכן ביריד, ועם הוצאה של 4 אחוז בלבד לעומת העלות הישירה של דוכן בתערוכה, הגיע ל-50% הכנסה בהשוואה ליריד ממוצע.

הוא חסך, בנוסף, את הצורך בנשיאת קרטונים ענקיים עם החומר של המכירות (כדי שהקונים הפוטנציאליים יוכלו לראות אותו), חסך הוצאות מלון וארוחות מחוץ לעיר ולא נאלץ להעדר מהבית בסופי שבוע. דן מאיו מעריך, שיגיע ל-200 עד 300 אחוז הכנסות, עם 10 אחוז הוצאות - לעומת שיטת הירידים. סוחר בולים נוספים אמרו ללס ווינק שגם הם מתכוונים להפסיק את השתתפותם בירידים יצמצמו את נוכחותם למספר קטן של ירידים גדולים ויתמקדו בקניית חומר למכירה באמצעות האינטרנט. דברים אלה עשויים להסביר את היחלשות הירידים הבולאיים בארה"ב (שבה המסחר בירידים הוא חלק גדול מאד מסה"כ מחזור השוק הבולאי). סה"כ המסחר הבולאי השנתי בשוק הבולאי האמריקאי הוערך ב-1998 ב-934 מיליון דולר, ידול של 7 אחוז לעומת 1997.

מדליה לפדרציה

האתר של התאחדות בולאי ישראל זכה במדליה ברונזה בתחרות הלאומית לאתרים בולאיים בארה"ב. התחרות נערכה במסגרת תערוכת הבולאים הארצית MIDAPHIL, שהתקיימה בימים 22-24 באוקטובר 1999.

יש גם בעיות

עם הגידול בהיקף מכירות הבולים באינטרנט, מתחילות להסתמן גם בעיות מיוחדות. לינס, השבועון הבולאי האמריקני פרסם ידיעה לפיה הענקית eBay!STAMP-AUCTIONS.COM הדיחה קבוצה של 3 מלהשתתף במכירות הפומביות שהיא עורכת. מסתבר, שהקבוצה נהגה לשים בולים למכירה ו"לנפח" מחירים ע"י העברת הצעות קנייה גבוהות באינטרנט, ללא כוונה אמיתית לקנותם. מדי פעם נמצא פתי שקנה פריט במחיר גבוה פי כמה ממחיר השוק, כתוצאה מ"תחרות" לא אמיתית. החוק בארה"ב אוסר מפורשות על הבעלים ל"נפח" מחירים במכירה פומבית בעת השתתפות במכרז של המוכר.

מלטה, מקאו, בוליביה ופקיסטן. ישראל (46) ממוקמת במקום השישי, אחרי אנגליה (55) ולפני גרמניה (44).

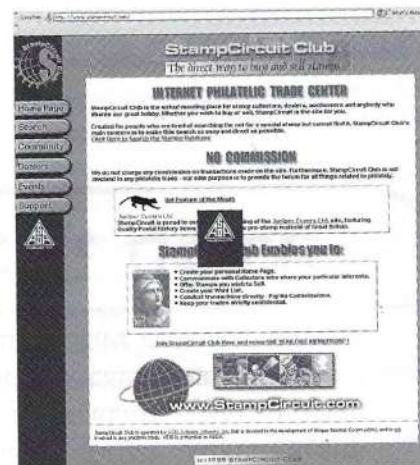
במה מעוניינים האספנים מישראל? בנושאים רבים, שונים ומשונים, בבולים חדשים ממדינות אירופה אך גם לא מעט בהחלפות של בולים שונים מכל העולם במשלוחים של 50, 100 ויותר, שונים בכל פעם. יש ביניהם אספנים מתחילים וגם מאד מתקדמים וידועים; המתעניינים הם במבוגרים וכנראה גם ילדים, חברים באגודות שונות ושאינם חברים, פרופסורים באוניברסיטה, סתם עמך סטודנטים, עיתונאים, ואספנים ממעלות ת"א ירושלים, נהריה אילת השחר. הם מציעים: ישראל, רוסיה, נושאים, מעטפות, תוויות מכונות אוטומטיות; הם משתמשים בסוגים שונים של קטלוגים. מי אמר שהאינטרנט מהווה איום על הבולאות? נראה שבאמצעותו תפרח הבולאות, בייחוד זאת העממית, יותר מאי-פעם.

האינטרנט משפיע על המסחר הבולאי

לס ווינק, העיתונאי הבולאי הפורה מארה"ב, מביא דוגמה קטנה (בפילטליק אקספורטר - אוק' 99) להשפעת האינטרנט על אופי המסחר הבולאי בארה"ב. לפני שנים היו בניו-יורק לבדה 500 חנויות בולים. כיום, בכל רחבי ארה"ב יש 1,233 חנויות בולים בלבד. דן מאיו, הוא סוחר בולים שניהל מכירות פומביות זה 12 שנה, בד"כ בשילוב עם יריד בולים. לאחרונה הוא הודיע, שהפסיק לנהל מכירות פומביות רגילות ולא ישכור יותר דוכנים בירידים. הוא ימכור רק באמצעות האינטרנט.

חילופי בולים תופשים תאוצה

החלפת בולים באמצעות מודעות באינטרנט תופסת תאוצה. אתר חדש, יחסית, בניהול ישראלי, הוא www.stampcircuit.com

המאפשר לכל פונה לרשום פריטים שהוא מבקש למכור או לקנות (תיאור מובנה אך גם תיאור מילולי). אספנים חובבים, בתי מכירה פומבית מהגדולים בעולם (וגם צנועים), סוחר בולים, כולם נרשמים ללא תשלום. האתר יעיל למעוניינים לקנות ולמכור פריטים ספציפיים, מוגדרים היטב ויש אפשרות להציג גם תמונות.

www.stamptraderlist.dk הוא אתר וותיק ומוצלח במיוחד ולא היחיד, המיועד אך ורק למעוניינים להחליף בולים ועובד על תפישה פשוטה ויעילה. כל המעוניין מפרסם מודעת חילופין העוברת מראש ביקורת על ידי מנהלי האתר. המודעה כוללת שם, מיקום (ארץ), מה מציע, מה מבקש, הערות ושייכות לארגון בולאי כשלהוא - זה כל שנדרש. הבקרה מסייעת להוריד "רעשים" של רישום לא שלם ולא מדויק, של כתובות Email שאינן פעילות יותר וכך הלאה. זהו אתר בן כ-3 שנים וב-1 באוק' 99 היו בו כ-1900 מודעות חילופין באנגלית, מ-84 מדינות. בין המעוניינים היו אספנים מארה"ב (מעל 500) וקנדה (187) אך גם מכווית, קרואטיה, האמירויות הערביות המאוחדות, פרו,

הדואר (6,010 י"ח).
1.1.00 - מילניום - דף
 מזכרת, הופק בהנפקה
 פומבית ונושא את 4 בולי
 המילניום בהוצאת השירות
 הבולאי (בהזמנת השירות
 הבולאי, נמכר ב-15 ש"ח).

1.1.00 - לכבוד ברכת רוטרי
 ישראל לקהילת רוטרי
 העולמית, לציון המילניום
 (בהזמנת רוטרי בינלאומי
 לפרטים: יוסף סרוג')

1.1.00 - לכבוד כפר כנא -
 אירועי שנת 2000 (בהזמנת
 מועצה מקומית כפר כנא,
 לפרטים: רג'יב עבאס
 050-327617)

7.12.99 - 50 שנה להכרזה על
 ירושלים כבירת ישראל
 (בהזמנת עיריית ירושלים,
 יחידת הטקסים, כיכר ספרא 1
 ת"ד 775 ירושלים)

1.010 י"ח -
 7.12.99 - זבל לקרית שמונה
 (בהזמנת עיריית קרית-
 שמונה)

לפרטים: רחל שבח סוכר
 06-6908455 (1,500 י"ח או
 2 דפים שונים, כל אחד 1,010
 י"ח, אחד בשפה אנגלית ואחד
 בעברית).

7.12.99 - כנס התאחדות
 בולאי ישראל (בהזמנת
 התאחדות בולאי ישראל)
 (510 י"ח)
 10.12.99 - בר מצווה לרשות
 הדואר (בהזמנת רשות

של מכון ויצמן (בהזמנת מכון
 ויצמן, לפרטים מלכה ברק
 08-9343856) (3,5010 י"ח).

23.11.99 - לציון הנפקה
 משותפת ישראל - סלובקיה.
 הדף נושא את הבולים
 הישראליים והסלובקיים (4
 בולים) כשכל צמד בולים
 מוחתם בחותמת יום ההופעה
 של המדינה המנפיקה. מחיר
 דף המזכרת 15 ש"ח,
 (בהנפקת השירות הבולאי).

7.12.99 ברכת מוסדות אוהלי
 יעקב ותפארת ישראל
 להנפקת בול הבאבא סאלי
 (בהזמנת אתר הציון הקודש
 07-9945888)
 (1,010 י"ח).

3.10.99 - לכבוד תערוכת
 בולים ארצית - תל אביב
 1999, (בהזמנת התאחדות
 בולאי ישראל) (510 י"ח).

2.11.99 - לציון טקס האזכרה
 הימי לחללי הצוללת דקר.
 (בהזמנת חיל הים) (1,1010 י"ח).

11.992 - לציון חנוכתו מחדש

DORON WAIDE

Tel: (516) 321-5985

Fax: (516) 321-6020

P. O. Box 548-M

Bay Shore, NY 11706 USA

MAIL BID AUCTIONS

Buying, Selling, Want List, Consignments

- FORERUNNERS
- PALESTINE MANDATE
- JUDAICA
- INTERIM PERIOD
- J.N.F.
- ISRAEL

• 1948 DOAR IVRI, 1ST HOLIDAYS
 & POSTAGE DUES, ERRORS AND VARIETIES

Free Illustrated Catalogue Upon Request

הרשות הפלשתינית

נמל התעופה החדש בעזה (3); תערוכת בולים בינלאומית/125 לאיגוד הדואר העולמי.

וייטנאם

עפיפונים (3)

טייוואן

האופרה של טיוואן (4).

יפן

הוקאידו (2); 50 לביה"ד המשפחתי; מערכת נציבות הפטנטים; 50 למערכת המשפט הקהילתית; אכיפת החוק האזרחי והחוק המסחרי; 100 למערכת זכויות היוצרים.

כווית

יום השחרור ה-8 (2); 20 להשתלות איברים (2).

מונגוליה

שנת הארנב (2); ציפורי בז (12).

ניו זילנד

סין '99 (2) גל"זים, כ"א עם (2); חג המולד (6 + קונטרס של 1).

קטן הוא יפה

בימינו, כאשר נדמה שרק התמונה הגדולה נחשבת, ראוי להזכיר שגם לתמונה הקטנה יש ערך וגם היא יפה. לכבוד שבוע האספנות, הנפיק דואר אוסטרליה גליונית בשם הביצה הקטנה ובה מספר בולים עם תמונות של דרי הביצה-בעיקר צפרדעים למיניהן. התמונה לקוחה מביצות קימברלנד והבולים הונפקו הן כבודדים והן במסגרת הגליונית.

אוסטרליה

פרויקט הר סנואי (4); ברכות אישות (5); בולים אישיים עם הספינה פולי וודסייד; אולימפיאדת סידני 2000; עיצוב באוסטרליה (4). איי חג המולד חג המולד (3).

איי מרשל

מסעות ראשונים

מאירופה לאיי מרשל; מן-המניין ציפורים (7).

איי נורפולק

אגודת הנשים/שושנים (4); 100 למלכה האם (4); בייג'ינג '99-

אירן

20 למהפכה האיסלמית; איטולה חומייני.

אפגניסטן

מינרלים (6+גל"ז של 1)

תורכיה מודה לישראל-נבול

לאות הוקרה למדינות שסייעו לתורכיה בשעתה הקשה- לאחר רעידות האדמה הקטלניות שאירעו בה, הנפיק שירות הדואר התורכי 2 בולי הוקרה ותודה. כמסגרת לבולים מופיעים דברי תודה בשפות של כל המדינות המסייעות. בין התודות מופיעה - TODA RABA - באותיות לטיניות. הבולים הונפקו ב-15 באוקטובר החולף.

הודו

175 לקולג' הסנסקריטי; הקולג' ההינדי; המדינאי פי'גו פטנאי; 1,000 למקדש ח'זורה.

הונג-קונג

50 לרפובליקה העממית של סין (4); מן המניין-אתרים (15) +קונטרס+2 גל"זים).

הרפובליקה התורכית

הרפובליקה התורכית של צפון קפריסין 25 להסכם השלום באי (2)

1

2

3

אמנות בבולים

ב-10 בנובמבר '99 הנפיק משרד הדואר והתקשורת של הרפובליקה הצ'כית 3 בולים שכללו שלוש יצירות של אמנים צ'כים. כל שלוש היצירות המקוריות מוצגות בגלריה הלאומית בפארג.

- בתמונה הראשונה (1) – מופיעה יצירתו של אינדריק שטרסקי – "סחלבים אדומים" משנת 1939. שטרסקי (1899-1942) יצר סגנון גראפי חדש בשם ARTIFICIALISM שאח"כ הוסב לסוריאליזם.
- בתמונה השניה (2) – מופיע הציור של יוליוס מאראק "אדמות ביצה" משנת 1880. מאראק (1832-1899), נחשב צייר מעולה והתמחה בציורי פנים על משטחי עץ.
- בתמונה השלישית (3) – כלולה יצירתו של פרנטישק הודיצ'ק – "מצבת זיכרון" משנת 1931. הודיצ'ק (1909-1990) פיסל מצבות זיכרון עם אלמנטים מטפיסיים וקוביסטיים.

כל הבולים הם במידות 50x40, כן פורסמו 3 מעטפות יום ראשון, שבהן 3 יצירות שונות של אותם אמנים. הבולים נועדו לדואר פנים ודואר חוץ כאחד.

קוראיה הצפונית

האליפות ה-45 לטניס שולחן (2); תחנות כוח; מראות של הר קומגנג (4); דברי ימי הקרמיקה (4); גידול דגים (3+קונטרס).

קמבודיה

תרבות החמר (3); בעלי חיים פרה-היסטורים (6+גל"ז של 1); ציפורי טרף (6+גל"ז של 1); פולקספראנס/ציורי דומם (6 + גל"ז של 1).

תורכיה

70 לאימפריה העות'מנית אמנות (2+3 גל"זים); אירופה/פארקים ושמורות טבע (2); 50 למועצת אירופה; יום הסביבה הבינלאומי/ ציפורים (2 גל"זים).

פיג'י

100 למלכה האם (5).

פקיסטאן

100 לעצמאות ערב הסעודית (3); מדענים; ניסויים גרעיניים; השלמת מסגד דטה דרבאר; פסל בודהה הצם; 50 לאמנת ג'נבה; חלוצי החופש (3); המוסיקאי אוסטאד נוסראט פאתח עלי חאן.

קוריאה הדרומית

250 להולדת יוהאן וולפגנג פון גתה (1+גל"ז); שבוע הבולאות (1+גל"ז); 100; לרשת הרכבות הלאומית.

נפאל

ביה"ח למחלות עיניים; תיירות (5); בעלי חיים.

סוריה

בחירה מחדש של הנשיא אסאד (3) + גל"ז; 36 למהפכת 8 במרץ.

סין

אבן של שושלת האן (6); חרסינה של jun kiln (4); עולם הצומח של קונמינג (2); הצבי האדום (הנפקה משותפת עם רוסיה); הרי פוטו (6); 50 לרפובליקה העממית של סין.

סינגפור

דמויות מקומיות; טבע/דו-חיים וזוחלים (3 + קונטרס).

מי נתן את הפקודה וכמה מכתבים נחתמו בחותמת. המכתבים עם חותמת שטרן נדירים מאוד ועוד יותר אלה שנשלחו אל מחוץ לגבולות פולין, ויש גם כאלה. החותמת מעניינת בעיקר את אספני יודאיקה, אבל בוודאי גם את אלה שאוספים מיני פריטים חריגים, כי מדובר בפריט נדיר למדי.

על אברהם יעקב שטרן ידוע שהיה שוליה אצל שרן והשתעשע במיני המצאות שאחת מהן היתה מיתקן החישוב לארבע פעולות חשבון. בגיל 20, בתמיכתו של הסופר סטניסלב סטשיין, הביאה לעיר הגדולה, וארשה, בירת פולין.

שטרן הציג את המצאתו, בשנת 1813, בפני החברה למדעים שליד אוניברסיטת וארשה וזכה להתעניינות מרובה. ארבע שנים אחרי כן, ב-1817 נתקבל שטרן כחבר נלווה בחברה המלכותית למדעים ואחר כך כחבר מלא.

לזכותו של שטרן נרשמו כמה המצאות, ביניהן מכונת דיזל, מכונה לסילוק המזון מגרעיני התבואה, משור עגול ועוד. הוא נפטר ב-2 בפברואר 1842. בישראל אין זכר לאיש אברהם שטרן, לא בול דואר ולא רחוב על שמו, כך גם בפולין. אבל יש בידי הזכות הגדולה להציג מדי פעם דמויות יהודים ותרומתם לתרבות העולם בפני אספני יודאיקה.

ריצ'ארד שטראוס ונכדתו של הורדוס

בבולאות יודאיקה אנו רגילים לחפש את הפיל והבעיה היהודית... ואכן מצאנו מעט יודאיקה גם בבול הגרמני החדש על ריצ'ארד שטראוס. בבול זה מופיע שמה של האופרה **סלומה** שכתב המלחין לפי מחזה של אוסקר וייל.

סלומה היתה נכדתו של הורדוס הגדול, מלך יהודה (73-4 לפנה"ס) שיסד את השושלת ההרודיאנית. כידוע, הורדוס כבש את ירושלים בתמיכת הרומאים ובנה את בית המקדש מחדש. אחריו מלך הורדוס אנטיפס (4 לפנה"ס - 39 לספירה) וסלומה היא למעשה בתו המאומצת, שכן הוא התחתן

עם גיסתו הרודיאס והיא שילדה את סלומה, בתו של בעלה הראשון פיליפ, בנו של הורדוס.

האופרה של שטראוס מתארת את הוצאתו להורג של יוחנן המטביל שהטיף נגד השחיתות של בית הורדוס. הוא הוצא להורג לפי דרישת סלומה, בהתזת ראש (28 לספירה).

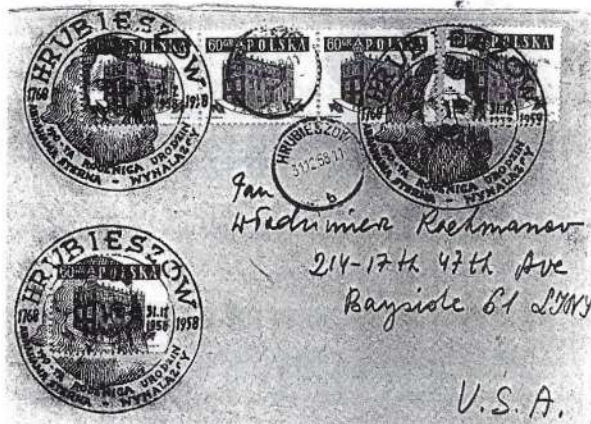
השם סלומה מוזכר גם כאימו של ג'יימס, אחד מ-12 השליחים, שהיה עד לצליבתו של ישו.

מאת אריה לין

אברהם שטרן - אנונימי בחייו ובמותו

מי יודע, אם החשבוניה המצאתו הפשוטה, לכאורה, של המדען הצנוע, יהודי מעיירה קטנה בפולין, שהיה במאה ה-18, אינה אלא אם המחשב הנוכחי? את הממציאים הראשונים מהגרים לעיתים לשכוח ובתהילה זוכים רק אלה

שמצליחים להביא את היצירה לשיאים.

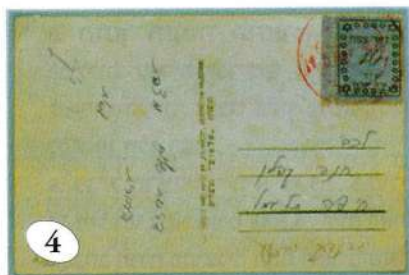
אין היום ילד שלא שמע על מיני הצפלינים, אך רק מעטים יודעים שההמצאה הגדולה של כלי טייס בצורתו של הצפלין, שייכת דווקא ליהודי ההונגרי דוד שווארץ, ולא לגרף צפלין, שעל שמו נקראת ספינת האוויר. הוא שרכש את זכויות היוצרים אצל דוד שווארץ הממציא. שטרן היה יהודי חרדי, שנולד בעיר הרובישוב שבפולין ב-1768. למרות

שהמציא את החשבוניה, שמו לא הונצח בשום מקום בעולם. אמנם שמו של אברהם יעקב שטרן מוזכר בכמה מקורות פולניים, אך בצנעה רבה. כאשר הוצע להנציחו בחותמת דואר פולנית במלאות 190 שנה להולדתו, נמצאו סיבות כדי לוותר על הרעיון, זמן קצר אחרי שמומש. אכן, להטביע במשטר הקומוניסטי בפולין בשנת 1958 חותמת דואר עם דיוקן יהודי חרדי בעל זקן וכיפה על ראשו, לא היה דבר של מה בכך. גילויי האנטישמיות במשטרים אלה היו דבר של יום יום ועד היום אין יודעים מי בכלל הציע הצעה נועזת כזאת - חותמת דואר בפולין של שנות ה-50 לזכרו של יהודי חרדי. לולא היו לנו דוגמאות של החותמת על גבי מכתבים, ספק אם אפשר היה לחשוב שאמנם היא היתה קיימת, לתקופה קצרה. ב-31.12.1958 מלאו כאמור 190 שנה להולדתו של אברהם שטרן (תאריך מדויק של הולדתו אינו ידוע) והדואר הפולני הכין חותמת אירוע ציורית, עם דיוקן האיש, ושמו המלא - אברהם שטרן, בתוספת המילה "ממציא", בשפה הפולנית בלבד.

החותמת הוכנה ובסניף הדואר בעיר הרובישוב נקבעה שעת השיירות לקהל. אולם אליה וקץ בה: אחרי החתמת המכתבים הראשונים נתקבלה פקודה לגנוז את החותמת ולהפסיק את השימוש בה. איש אינו יודע היום

תולדות הדואר של ישראל בהקמתה

4. **גלויה פנים הארץ:** גלויה מצפת - לחיפה, 10 מיל צפת בול מקומי, תעריף גלויה (לא היו בולי 7 מיל), חותמת צפת אדומה 15 במאי (שבת). הבולים היו בשימוש עד 14.5.48, החותמת עד 19.5.48.

5. **מכתב פנים הארץ צפת:** העיר פונתה ע"י הבריטים ב- 16.4.48 והיתה תחת כיתור שהוסר רק ב- 11.5.48, כאשר ההגנה נכנסה לעיר. ב- 4.5 נכנסו לשימוש בולים וחתימות מיוחדות. מכתב צפת - ירושלים 10 מיל צפת, תעריף מקומי, חותמת צפת אדומה גדולה 6.5.48. מאחור - חותמת "רוזטה" מינהלת העם, דואר מיון - ירושלים.

6. **מכתב פנים הארץ - מוטס מירושלים** לקיבוץ ניר-עם בנגב הנצור, דרך תא דואר 2040 ת"א. בעת ההגנה קיבל חותמת דואר צבאי, 12 ביולי 48, "משרד 10" - שהיה שדה תעופה הקרוב לקיבוץ רוחמה. מכתב זה עזב את ירושלים באמצעות אחת השיירות לתל-אביב, ביום 18 או 21 ביוני והגיע לרוחמה ב- 12

בטיסת פאן-אפריקה של 9 במאי 1948 לשדה דב, ת"א. משם הועבר לסניף הדואר ת"א והוחתם בחותמת מינהלת העם. דואר ת"א לא דרש תשלום נוסף והתייחס לתווית קק"ל כבול נסבל.

2. **מכתב קנוס:** "מכתב שנשלח לא מבול ייקנס בעת המסירה בתעריף כפול. אם התשלום חסר - בפי שתיים מהסכום החסר" מכתב מסחרי שנשלח בת"א, 15 מיל קרן קיימת, ללא הדפס רכב, שלא אושר כבול ולא התקבל בת"א כתקף. חותמת הקנס TO PAY - 20 MILS. נקנס ב- 20 מיל באמצעות

בולי מינהלת העם ששימשו במקרה זה כדמי דואר והוחתם בחותמת מינהלת העם. 3. **הרכב תעריפים מעניין:** גלויה שנשלחה מעפולה לת"א, בוילה ב- 62 מיל בולי מנדט. התעריף מורכב מ-7 מיל תעריף גלויה בסיסי,

40 מיל תעריף אקספרס + 15 מיל תעריף דואר רשום.

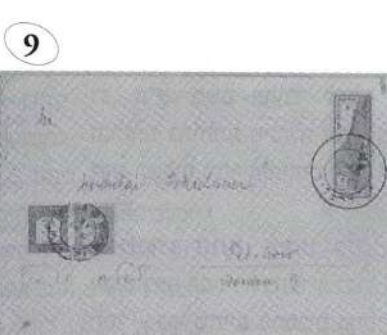
על בסיס הרצאה של צביקה אלוני על אוספו בננוס יום הבולאות ה-12, דצמ' 1998

תצוגות של תולדות הדואר, ליד התצוגות התימאטיות, הן במקום הראשון באפנת האיסוף התחרותי היום. התצוגות מסוג תולדות הדואר מורכבות ממעטפות, מדברי בולים, מבולים ומתעודות דואריות אחרות, שכולם הועברו בפועל. הפריטים מאורגנים כך שייצגו, בתוכנית מאוזנת, היבט כלשהוא של תולדות הדואר, כגון: תעריפי דואר, נתיבים שבהם הועבר דואר, דואר צבאי, דואר מצור, דואר שבוי מלחמה, מחנות, דואר ימי, דואר רכבות, דואר נע, דואר ששרד מתאונות, צנזורה, דואר שעבר חיטוי, דואר קנוס וכך הלאה.

התקופה הסוערת של 1948 היא כמובן תקופה מאוד פופולרית לאיסוף, היא מעניינת ביותר ונחקרה רבות. צביקה אלוני הצליח לאתר מידע ופריטים רבים שבחלקם לא היו מוכרים קודם לכן, וחלקם מובא בזה.

1. **מכתב מחו"ל** שטופל כמכתב פנים הארץ: מטוס פאן-אפריקה מסוג דקוטה נשכר על ידי ההגנה, טס לג'נבה ובחזרה לת"א. הוא הביא איתו שק דואר מהסוכנות בג'נבה. המכתב בויל במשרד קק"ל בג'נבה בתווית קק"ל, הובא

מכתב בכתב ברייל ת"א - ירושלים, 2 מיל מנדט, נוף. תעריף מיוחד זה היה בשימוש עד 22.5 בלבד, כיוון שדואר עברי 2 מיל לא היה קיים.
10. **דואר פנים מוטס:** דואר פרטי של חיילים שאושר ככזה על ידי מועדון מנורה - הוטס לת"א ומשם הועבר דרך צינורות הדואר האזרחי או הצבאי הרגילים, ללא תשלום.

ביולי, מ- 10 ביוני הנגב היה מנותק לגמרי, שיירות לא הצליחו לעבור עד 31.7.48. מטוסים של שירות האוויר העבירו דואר ליישובי הנגב.

7. **מכתב פנים הארץ לנהרייה** - מכתב שליח מחיפה לא מבזיל, הגיע לנהרייה דרך הים, נקנס בעת ההגעה, עם בול ההכנסה העירוני 10 מיל וחתום על ידי חותמת תעמולה מס' 7.

מכתב זה הועבר בין 25 באפריל לבין 2 במאי 48.
8. **מתוך תקנות הדואר: "מכתבי עיוורים,** חבילות הכוללות ספרות ופריטים אחרים המותאמים המיוחד לשימוש העיוור יועברו בתוך פלשתינה לפי תעריף 2 מיל לק"ג או חלק ממנו".

9. **כנ"ל הרצליה** - ת"א, 2.5.48. 5 מיל מינהלת העם חסר 5 מיל. נקנס 10 מיל דמי דואר מנדט 5.5.48, היום האחרון של דואר המנדט בתל-אביב. המכתב נשלח מהרצליה תחת דואר מינהלת העם ונקנס בת"א ב- 5.5 תחת הדואר המנדטורי.

זודיאק סטמפס בע"מ ZODIAC STAMPS Ltd.

מכירה פומבית

פתוחה לקהל (פעמיים בשנה - אחיה וסתו)

מבחר מכל העולם ומהארץ כל הנושאים

החברה הותיקה בישראל - מקום מרווח

ברחוב הס 11, תל-אביב, ת.ד. 4895 טל' 03-5284931, פקס 03-6291395

מאילת לאילת - דרך תל אביב

חבל שדואר שנשלח ממקומות שונים בארץ מועבר למרכזי מיון ספורים-בתל אביב, חיפה וירושלים. העובדה הזו מצמצמת ביותר את שטח הפעולה של אספן החותמות. כך, למשל, מכתבים שהנחתי בתיבות הדואר באילת הגיעו ליעדן חתומות בחותמת תל-אביבית, גם אם נשלחו למענים באילת עצמה. גלוית דואר שנשלחה אלי מהמצפה התת ימי באילת ואשר נחתמה בחותמת המצפה, נושאת גם חותמת תל-אביב. רק אם נחתום מכתב רשום

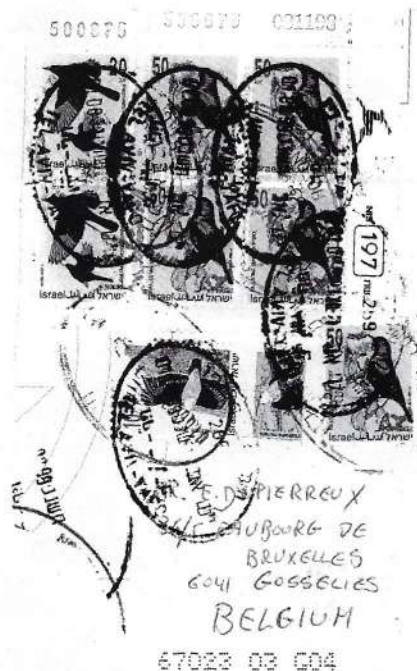
© Produced by Palphoto Ltd. Tel: 09-555239 Printed in Israel
Photography by: A. Shabatsev

בדלפק הדואר נצליח לקבל דבר דואר עם חותמת מקומית. סיני הדואר המקומיים חוסכים אמנם כסף רב, עקב המיון המרכזי אבל הבולאות - שנוגסים בה ממילא הדואר האלקטרוני ומכונת הפקסימיליה - יוצאת ניזוקה. נעמי קפלר, אילת

יצירות האמנות של פקדי הדואר

אני מעביר אליכם כמה יצירות אומנות של פקידים המחתימים את הבולים בדואר.

זה רק חלק קטן מעשרות מכתבים שמחזירים לי אספנים מחו"ל ובצדק. נכון הוא כי יש מקומות נוספים בעולם שאינם נופלים מאתנו ביצירות אבל ברוב המדינות ההחתמות הן יפות ונקיות, אותו פקיד שהחתים בולים אלה לא הסתפק בהחתמה בודדת אלא החליט להפוך את הבולים לחידה, כולם מסניף דואר ת"א 269 מ-1.8.99.

י' רוזנסקי, חולון

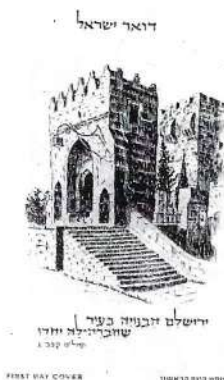
הבול המיוחד הזה ובמשך 18 השנים הבאות, שער המצודה היה בתחום ממלכת ירדן.

כעבור שנים רבות תרמה משפחת רוטשילד סכום נכבד להקמת משכן הקבע לכנסת, על גבעת רם. הבנייה נגמרה לקראת סוף שנת 1966. הפעם הזדרזו בשירות הבולאי והנפיקו את הבול לכבוד חנוכת משכן הכנסת למעלה מחודשיים לפני המועד. משכן הכנסת נחנך ביום ט"ו באלול תשכ"ו (31 באוגוסט 1966) ואילו הבול הנושא את תמונת משכן הכנסת והשובל עם המילים: "חנוכת משכן הכנסת, ירושלים, תשכ"ו" הופיעו כבר ביום ד' בתמוז תשכ"ו (22 ביוני 1966). האירוע הבא לכבודו הונפק בול מיוחד

50 שנות הכנסת - על בולים

ישיבתה הראשונה של האסיפה המכוננת למדינת ישראל התקיימה ביום ט"ו בשבט תש"ט (14 בפברואר 1949). לכבוד האירוע המרגש הונפק בול מיוחד, אלא

פתיחת האספה המכוננת למדינת ישראל

(בהשתדלות) היה מלאות 50 שנה לכנסת. הפעם הונפק הבול במועד המדויק, ביום ט"ו בשבט תשנ"ט (1 בפברואר 1999). אלא שהתמונה על גבי מעטפת היום הראשון של בול היובל איננה מראה את הישיבה הראשונה של האסיפה המכוננת, אלא תמונת השבעתו של חיים ויצמן ז"ל לכהונת הנשיא הראשון של מדינת ישראל. אירוע חשוב זה התקיים ביום י"ח בשבט תש"ט (17 בפברואר 1949), כלומר שלושה ימים לאחר פתיחת האסיפה המכוננת למדינת ישראל.

יהודה לבנון, ירושלים

שהוא הופיע רק ביום י"ז בשבט תש"ט (16 בפברואר 1949). החותמת המיוחדת כוללת, את המילים: "פתיחת האסיפה המכוננת למדינת ישראל". עם הבול, בערך של 250 מיל, הונפקה גם מעטפת יום ראשון מיוחדת, עליה הכתובת: "דואר ישראל" ומתחתה תמונה של שער הכניסה למצודת דוד. מתחת לתמונה מופיע הפסוק שבו הרבינו להשתמש כעבור 19 שנים: "ירושלים הבנויה כעיר שחבורה לה יחידו". מן הראוי לזכור, כי בעת הופעת

הנפקות בחו"ל

תוצאות תחרות המציגים בתערוכת "תל-אביב 99"

הצלחה מעל המצופה

להלן פירוט התוצאות:

המצג	שם האוסף	המדליה
אלוני צביקה	בין 3 רשויות דואר 1948	מוזהב גדול
אפרת משה	דורסי הלילה והאדם	כסף גדול (ארצי)
ברק יצחק	דואר אויר עד 1924	כסף גדול
גבור ג'אק	פרופ' אלברט אינשטיין - חייו ופעילותו	מוזהב + פרס (ארצי)
וורגן שלמה	אולימפיאדות	ארד מוכסף (ארצי)
זינשטיין רונן (נוער)	המשחקים האולימפיים	ארד (ארצי)
חרש יוסף	מבטן האדמה ועד תכשיטי כתר המלכות	מוזהב + פרס
לביא אריה	צלם-מצלמה-צילום	מוזהב
לדור ערן (נוער)	מפות	מחנף לתחרות
לין אריה	פרקים בתולדות עם ישראל	מוזהב + פרס מיוחד
מגר יהושע	עבודת אדמה מראשיתה של החקלאות ועד ימינו	מוזהב
נוי זהר	הסרט מתחיל - אתם מוזמנים להכנס	כסף גדול
פורטנוי ד"ר יצחק	לא כל הרופאים עסקו ברפואה	ארד מוכסף (ארצי)
פיבל ד"ר הדי	צלם אדום	זהב + פרס התערוכה
פרנק ויקטור	הכלב - חברו של האדם	כסף
קפלר נעמי	חיפוש אחר מרפא	מוזהב
שבתאי יעקב	ישראל 1948-1968, ביול קנסות וגביית דמי דואר	מוזהב גדול
שוורץ אריק	התפתחות הגזעים בקבוצת כלבי השפיץ	כסף (ארצי)
שטיר דובי	תעריפים ודרכים - א"י בתקופה העותומנית	מוזהב

ספרות

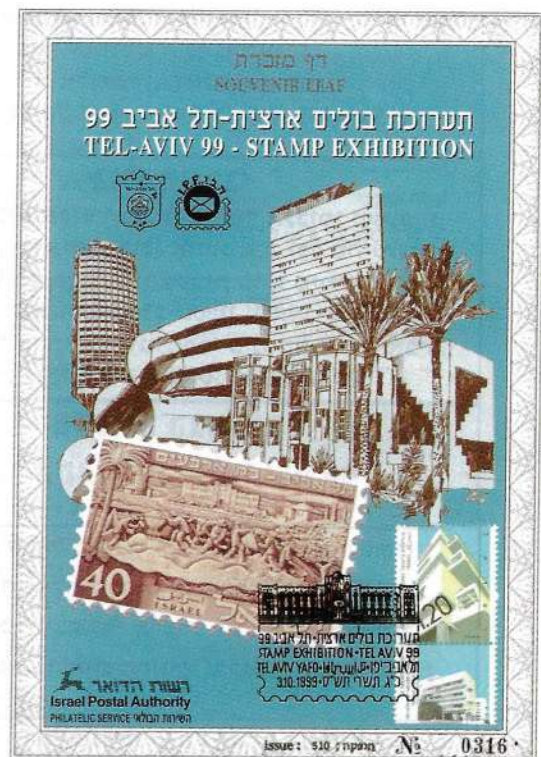
שטיר דובי	קטלוג בייל - התקופה העותומנית	מוזהב + פרס מיוחד
נכטיגל + ליין	חותמות אירוע	כסף
ארבל מרדכי	בולאות ספרדית	ארד מוכסף

בסה"כ הוסמכו לראשונה להופיע ברמה הבין לאומית 6 אוספים וברמה הלאומית 2 אוספים. צילום: זוהר נוי

בתערוכת תל-אביב 99, שהתקיימה באוקטובר אשתקד בבית יד-לבנים בת"א הוצגו אוספים ברמה יוצאת דופן לתערוכה ארצית, במיוחד בקטגוריית האיסוף לפי נושאים. מאז ומתמיד השיגו אוספים תימאטים בודדים אפילו מדליית זהב, אך מעולם לא היו בארץ אוספים תימאטיים מצטיינים כה רבים בתערוכה אחת, ארצית או לאומית.

מספר המבקרים התערוכה היה מעל למצופה. כ- 25 איש השתתפו בסמינר מציגים תימאטים ורבים השתתפו בפגישת חוג אספני יודאיקה ובהרצאת עורך קטלוג בייל לתקופה העותומנית - דובי שטיר.

דף מזכרת - תערוכת בולים ארצית

חוטי ברש-בולי דיזינגוף

בולים-ישראל וח"ל - מכירה, קניה, הערכה
מטבעות ושטרות אלבומים ואביזרים המבחר הגדול בארץ!!
דיזינגוף סנטר ת"א חנות 420,
טל. 03-5251552, 03-5715228, פקס. 03-5715228.

נציג קטלוג PHILEX (בגרותית)

PHILEX 1999
YOUR ISRAEL SPECIALIST
H.S. PHILA (FORMERLY URY SHALIT)
ה.ש. פילא בע"מ, ת.ד. 4933 ת"א 61040,
טל. 03-5177466, 03-6957652, פקס: 03-5178100

בולי רוחנו

למכירה בולי אנטרטיקה, פוקלנד, סאוט-ג'ורג'יה,
נושאים, ציפורים, אוניות, אומנות וכדור-רגל.
ניתן לעשות הזמנות בדאר.
סוכנות בלעדית לאביזרי בולאות LINDNER
מען 03-5463664, ת.ד. 23274, חנות 03-5282790

חדש- בית טוב -חדש-

בולים בכל הנושאים בכמויות מ-50 עד 500
מהיום למחר. בשעות הערב 03-5535313
E-mail: bait_tov@aquanet.co.il
http://www.aquanet.co.il/vip/bait_tov
מעטפות למתנה מתוצרתנו ניתן להשיג ברשת הפנינג

בולי גלעדי

בולי ישראל, חו"ל ונושאים, הופיע מחירון בולי ישראל 2000
בולי אוטונומיה פלשתינאית,
יבוא אלבומי (IMPORTA) והוויד
רח' אלנבי 76, ת"א, קומה ב', טל. 03-5163871

בולי חוגרבי

סוכנויות יבוא אביזרי בולאות ייצור אלבומי מעטפות,
בולי ישראל, יודאיקה, בולי אוטונומיה וכל מה שתבקש
מהעולם בבולים ומעטפות כולל מינויים.
שעות הפתיחה: 10:00-13:30, 16:00-19:00,
בימי שלישי אחה"צ - סגור, רח' פינסקר 5, תל-אביב,
טל. 03-5289012, פקס. 03-5251240

הספריה הבולאית

של התאחדות בולאי ישראל

פתוחה לקהל בימי ג' וה' בשעות 16:00-19:30
השאלת ספרים רק לחברי ההתאחדות
קטלוגים (לפי ארצות ונושאים), מגזינים,
ספרות בולאית מהארץ והעולם. הכניסה חינם.

רח' פינסקר 2 תל-אביב קומה א'
ת.ד. 4523, ת"א 61045, טל./פקס. 03-6295547

בולי אדי

א. לופוביץ
פתוח: א'-ה' 10-17 שישי 10-14
רח' אחד העם 38 תל-אביב
טל. 03-5601068 (פינת רח' אלנבי 112)

אחינות

בולים, מדליות, מטבעות ושטרות
קניה, מכירה והערכה
בן יהודה 55 ת"א,
טל' 03-5220648, 03-5223905

ב.-אל פילטליקה בע"מ ת.ד. 4349 ת"א.

ילדים!
נא לדרוש את אריות הבולים שלנו.
כמו כן אנו ממשיכים במיבצע להחלפת
בולי ישראל בסדרות בולי חוץ

בלוחנפלד חרטין

בולים - מטבעות - שטרות
אוספים ולוטים של בולים במחירים נוחים
רח' הרצל 49 - חיפה טל. 04-8623970

שניאור-בולים

מבחר בולי ישראל וח"ל, שירות חדשות
לפי נושאים ומדינות, סוכנים לאלבומים
ואביזרי בולאות.
חיפה, יפו 40, טל. 04-8512134, פקס. 04-8246096

אוניסטחפס - קטלוג חנים

בולי גרמניה, אנגליה, שווייץ, צרפת, ישראל,
נושאים, יודאיקה ועוד.
במכירה פומבית הקרובה, במחירים זולים
ת.ד. 32120 תל-אביב 61320, טל. 03-5661077

אליק רינק

בולים ומטבעות וטלכרז
קונה ומוכר
רח' הס 4 פינת אלנבי 35, ת"א, ת.ד. 4124,
טל' 03-6297192, פקס. 03-5255131, מען: 03-5227922

נותרו למכירה - דפי מזכרת מתערוכות שונות קודמות.

כמו כן מתערוכות תל-אביב 99 - במחיר 40 ש"ח + 5 ש"ח משלוח; הכנסה-13 - במחיר
45 ש"ח + 5 ש"ח משלוח; נותרו מספר קטן של מעטפות מס"ד כנס 13, בערכים שונים.
המחיר בטלפון. למשלמים בכרטיס אשראי - תוספת 4 ש"ח.

התאחדות בולאי ישראל

ד"ר ואלך מכירות פומביות DR. WALLACH PUBLIC AUCTIONS

קניה, מכירה והערכת בולים מקצועית

עולם, מוקדמים, מנדט, קק"ל, שואה, יודאיקה, ישראל, שטרות ומסמכים, בולים, מעטפות, תולדות הדואר

המומחיות שלנו:

בולים מן המניין, קלוסנדורף, בולי הכנסה, הסכסוך הישראלי-ערבי, יהודה-שומרון ועזה, הרשות הפלשתינאית

לקבלת קטלוג המכירה הפומבית נא לכתוב אלינו

דרך יבנה 17, ת.ד. 1414 רחובות 76113
טלפון: 08-9461010 פקס: 08-9464946
דואר:אלקטרוני: dwallach@netvision.net.il

S H O V E L
N O

3 7
JANUARY 2000

Bi-Monthly
Organ of the
ISRAEL PHILATELIC FEDERATION

Director General: Tibi Yaniv
Editor: Shabtai Raviv
Assistant Editor: Zohar Noy
Design & Graphics: Benny Chalili

2 Pinsker st. P.O.Box 4523
Tel-Aviv 61045, ISRAEL
Telefax: (972-3) 6295547
E-mail address: ipf@netvision.net.il
http://www.israelphilately.org.il
price: 15 Nis,
Yearly subscription 80 Nis

HIGHLIGHTS

- * Post in Israel's Early Days
- * New issues in Israel and world wide.

מחפש בולי חיות בר מדרום-אפריקה, חתומים, תמורת בולים אחרים מכל העולם.
שמוליק שחר (פרלמן) בן 13
מושב אליקים משק 79
מיקוד 19255 טל' 04-9894619

מעוניין להתכתב עם אספני בולים, מטבעות והמחאות בנק
ARNE HAGBERG
FISKETORP 2150
S - 450 54 HEDEKAS
SWEDEN

אני אספן מצרפת המתעניין באגרות אוויר וגלויות דואר מישראל. מוכן להחליף בבולים צרפתיים.

ROBERT EZRATY
PEN AR PONT
ROUTE DU MINOU
29280 PLOUZAN
FRANCE
Email: Robert.Ezraty@ifremer.fr

מעוניין לקנות ולהחליף כרטיסי-טלכרט משומשים, מהארץ ומכל העולם. כמו-כן, מציע: בולים, מעטפות, גלויות ועוד... בתמורה לטלכרטיס, לפי הסכמה הדדית.
אנא שלח הצעתך ודרישותיך אל:
מיכאל זילברמן, תא-דואר 2101,
דואר קריון, קרית - ביאליק מיקוד
053-480490, טלפון: 27 120

תודות שלוחות

על תרומת בולים לנוער:

- לבולי רומנו, מת"א
- לד"ר יוסף ואלך, מרחובות
- למשפחת בן-יעקב, מגבעתיים
- לגרשון בן דוד ולחברי קיבוץ כפר-בלום
- למוטי קרמנר, מחפה
- לגולי לידרמן
- תודה על תרומת ספרים:
- לדני פישר
- לגדעון לוי מראשל"צ

תודה מיוחדת: לגברת נעמי שקל (לווה) מת"א, על תרומת בולים לנוער בשם אביה, ארתור לווה ז"ל

אני מבקש להחליף בולים, מעוניין במיוחד בבולי גרמניה ממלחמות העולם ה-1 וה-2 תמורת בולים מאוסטריה, גרמניה, ארה"ב וישראל.
מיכאל ירון טל' 06-6531020
מושב מולדת ד"נ גלבוע 19130

מחפש בולים MINT ממקומות אלה:
BUND; BERLIN; AUSTRIA;
LIECHTENSTEIN; SCHWEIZ;
FRANCE; MONACO;
ANDORRE; IRLAND.

קונד פיקו

סמילנסקי 9/4 רחובות
טל' 08-9459733

מעוניין לרכוש בולי AIR MAIL - ארה"ב וקנדה ישנים + מעטפות דואר רשום ישנות מכל העולם, במחירים סבירים.
אסף שמבי
הרברט סמואל 9/4 חדרה 38362

מעוניין להחליף בולים בתחום בעלי חיים WWF תמורת בולים של בעלי חיים, חתולים, כלבים ואוניות.

ולדימיר שניטמן

טל' 054-301840 08-9471248

מעוניין להחליף בולים מכל העולם. אני אוסף בעיקר בולים משומשים, יחידים, במצב טוב. מבטיח תשובה מהירה לכל פונה.
LADISLAS SZEGO
XIV.OND VEZER ROAD 19.I.3.
1144 BUDAPEST
HUNGARY

Post in Israel's Early Days

New issues in Israel & world wide

המשך מעמוד 3 יום הבולאות
צילומים: זוהר נוי

ד"ר צבי שמעוני:

על מפעל חיים בבולאות

צבי שמעוני הינו בולאי עתיר זכויות בבולאות הישראלית. בתחילת דרכו שימש מספר פעמים יו"ר האגודה הירושלמית והיה מעורב בארגון התערוכות שנערכו בירושלים. בקיץ 1979 ייסד צבי, עם עוד כמה בולאים ירושלמיים, את האגודה לתולדות הדואר של ארץ ישראל וקיבל על עצמו את עריכת העיתון של האגודה. מאז, ובמשך למעלה מ-20 שנה, היה הלב והמונע של העיתון בעבודת יחיד מסורה ומאמצת.

עשה את כל עבודות העריכה וההבאה לדפוס והעלה את רמת הידע והאיסוף של תולדות הדואר של ארץ ישראל לרמה הגבוהה ביותר מעולם. בנוסף, ריכז צבי את הפעילות, בשיתוף עם האקדמיה הישראלית, להוצאת המילון למונחי הבולאות בעברית. כיום, עוסק צבי בכתיבת מונוגרפיה מקיפה שתקיף את תולדות שירותי הדואר המקומיים בתקופת המעבר ב-1948. מונוגרפיה זו תסכם את כל הידע הקיים היום בתחום זה וכרוכה במחקרים יסודיים בכמה נושאים שאינם מסוכמים היום.

תווית המס"ד המיוחד

מראה כללי של המשתתפים

נשיאות יום הבולאות, מימין: טיבי יניב, ינון ביילין, אלי ובר, שמואל לחמן, נתן וולוך ודן נדיב

ד"ר צבי שמעוני, בולאי השנה. מימין - מוטי קרמנר, מזכ"ל ההתאחדות שהנחה את יום הבולאות. משמאל - עו"ד אלי ובר, נשיא ההתאחדות